

TABEL COMPARATIV
proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice

Nr. crt.	Text în vigoare	Text propus	Elemente de motivare
	Legea nr.61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice		
<u>1.</u>	Art. 2. Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni: ... 36. împiedicarea, sub orice formă, a organelor <i>însărcinate cu menținerea ordinii publice de a-și îndeplini obligațiile de serviciu privind legitimarea sau conducerea unei persoane la sediul poliției ori al altui organ de stat sau</i> de a lua măsurile necesare pentru menținerea ori restabilirea ordinii publice.	Art. 2 ... 36. se abrogă	<i>Împiedicarea unui polițist de a duce la îndeplinire o serie de obligații de serviciu (de către o persoană, alta decât cea care face obiectul măsurilor polițienești-terț), constituie o atingere adusă însăși autorității statului. Nu este vizată orice obligație de serviciu, ci doar cele care privesc legitimarea, controlul corporal, al bagajelor și al vehiculului sau conducerea unei persoane la sediul poliției ori al altui organ de stat.</i> A se vedea, în completare, <u>motivația de la art.9²</u>.
<u>2.</u>	Art. 3.	Art. 3.	Se propune majorarea amenzii

(1) Contravențiile prevăzute la art. 2 se sancționează după cum urmează: a) cu amendă de la 100 lei la 500 lei, cele prevăzute la pct. 3), 4), 11), 14), 17), 18), 22), <u>31</u>, 33) și 34); b) cu amendă de la 200 lei la 1.000 lei, cele prevăzute la pct. 1), 12), 16), 24), 25) și 28); c) cu amendă de la 500 lei la 1.500 lei, cele prevăzute la pct. 2), pct. 5)-7), pct. 8)-10), pct. 13), 15), 19), 20), 26), 27), 29) și pct. 32); d) cu amendă de la 2.000 lei la 3.000 lei, fapta prevăzută la pct. 30); e) cu amendă de la 100 lei la 500 lei, faptele prevăzute la pct. 21) și 23); f) cu amendă de la 3.000 lei la 6.000 lei, faptele prevăzute la pct. 35) și 36).	a) cu amendă de la 100 lei la 500 lei, cele prevăzute la pct. 3), 4), 11), 14), 17), 18), 22), 33) și 34); ... c) cu amendă de la 500 lei la 1.500 lei, cele prevăzute la pct. 2), pct. 5)-7), pct. 8)-10), pct. 13), 15), 19), 20), 26), 29, <u>31</u> și pct. 32); d) cu amendă de la 2.000 lei la 3.000 lei, fapta prevăzută la pct. <u>27</u> și 30); ... f) cu amendă de la 3.000 lei la 6.000 lei, faptele prevăzute la pct. 35).	pentru <i>refuzul</i> de a relații pentru stabilirea identității, de legitimare cu actul de identitate sau de prezentare la sediul poliției, atunci <i>când există o solicitare legală</i>. Un astfel de refuz, duce într-o zonă de derizoriu autoritatea statului și pune poliția în situația de a aloca <i>resurse suplimentare pentru realizarea altor activități care să conducă la identificarea persoanei</i>; în același timp, această activitate, care se desfășoară în <u>limite</u> clare, ce nu permit legitimarea „abuzivă” (a se vedea textul și motivația art.31², propus a fi introdus în Legea nr.218/2002), odată ce se prelungește nejustificat, conduce la <i>ineficiența operațională</i> a activității polițienești; consecința este însăși faptul că <i>polițistul nu poate interveni</i> în alte situații, în care prezența sa ar putea avea un impact semnificativ pentru soluționarea speței. De asemenea, constatăm că
---	---	--

			organizarea de petreceri cu caracter privat în condiții care tulbură liniștea locuitorilor reprezintă un fenomen, „încurajat” și de valoarea mică a amenzi. Reformularea lit.f) vizează corelarea cu <u>soluția propusă la art.9²</u>.
3.	(Art. 2 din Legea nr.61/1991) 1) săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora sau a instituțiilor publice; ... 25) tulburarea, fără drept, a liniștii locuitorilor prin producerea de zgomote cu orice aparat sau obiect ori prin strigăte sau larmă; 26) tulburarea liniștii locatarilor între orele 22,00-8,00 și 13,00-14,00 de către orice persoană prin producerea de zgomote, larmă sau prin folosirea oricărui aparat, obiect ori instrument muzical la intensitate mare în localurile sau în sediile persoanelor juridice, în locuințele persoanelor fizice sau în oricare alt loc din imobile cu	Art.4¹. (1) Repetarea contravențiilor prevăzute la art.2 pct.1, 25, 26 și 27, într-un interval de 24 de ore de la constatarea primei fapte, se sancționează după cum urmează: a) cu amendă de la 500 la 1500 lei sau prestarea a 50 – 100 de ore de activități în folosul comunității, faptele prevăzute la pct.1 și 25; b) cu amendă de la 2000 la 3000 lei sau prestarea a 70 – 120 de ore de activități în folosul comunității, faptele prevăzute la pct.26; c) cu amendă de la 3000 la 6000 lei sau prestarea a 100 – 150 de ore de activități în folosul comunității, faptele prevăzute la pct.27.	a. În Legea nr.61/1991 sunt enumerate o serie de fapte (pct.25, 26, 27) care, prin modul de manifestare afectează /deranjează comunitatea. Deși legea prevede la acest moment, ca instrument de restabilire a ordinii publice, aplicarea sancțiunii contravenționale, aceasta își dovedește ineficiența, de unde și reacția societății care reclamă lipsa unei protecții efective în fața unor astfel de manifestări. b. De asemenea, Legea nr.61/1991 sancționează cu amendă contravențională, comportamentul verbal și gesticulatoriu neadecvat, de

destinația de locuințe ori situat în imediata vecinătate a acestora; 27) organizarea de petreceri cu caracter privat și utilizarea de aparatură muzicală la intensitate de natură a tulbura liniștea locuitorilor, în corturi, alte amenajări sau în spațiu neacoperit, situate în perimetrul apropiat imobilelor cu destinația de locuințe sau cu caracter social, în mediul urban;		natură a produce anumite consecințe. Aceste fapte trebuie să primească un răspuns adecvat și pentru situația în care, după aplicarea amenzii, sunt reluate; cum, astfel de situații stau, de regulă, la baza escaladării faptelor antisociale (prin trecerea de la violențe verbale la violențe fizice) devine justificată introducerea unui interval de timp determinat, pentru a sancționa repetabilitatea (interesul este de a readuce comportamentul persoanei în limitele decenței, și nu de a crea un „cazier” al faptelor de această natură). Prin urmare, propunerile MAI vizează crearea unui cadru legal mai aspru, pentru situația în care, într-un interval de 24 de ore, contravenientul <i>repetă</i> fapte pentru care a fost deja sancționat contravențional. Din practica organelor de ordine publică, a reieșit că, de foarte multe ori, <i>aplicarea amenzii nu este îndestulătoare</i>
--	--	---

		pentru a determina încetarea acțiunilor ilegale. Uneori, petrecerile private sunt organizate cu bună știință, apreciindu-se că este preferabilă amenda în locul identificării unor locații adecvate pentru astfel de activități; în unele cazuri, cei vizați propun chiar aplicarea amenzilor până la epuizarea chitanțierului, pentru a putea continua evenimentul fără a mai fi „deranjați” de organele de aplicare a legii. Pentru astfel de situații, este necesar ca textul legii să prevadă, ca alternativă, sancțiunea <i>prestării unei activități în folosul comunității</i>. Textul este în acord cu dispozițiile art.9 alin.(1) și (2) din O.G. nr.2/2001, respectiv art.1 din O.G. nr.55/2002, și vizează valorificarea posibilității oferite de acest (din urmă) act normativ, prevăzută de art.6 teza a II-a, care stipulează că: „Dacă, în raport cu gravitatea faptei, se apreciază că amenda este neîndestulătoare, agentul constatator încheie
--	--	---

			procesul verbal de constatare a contravenției și îl înaintează, în cel mult 48 de ore, instanței competente.” [Pentru a da eficiență acestei sancțiuni, MAI propune, printr-un demers separat, completarea art.287 Cod penal, astfel încât, să fie incriminată și fapta de a nu respecta hotărârea judecătorească prin care s-a aplicat sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității; incriminarea trebuie să vizeze doar acele situații de reavoință, enumerate în prezent de art.21 din O.G. nr.55/2002. Propunerea ține seama și de Deciziile Curții Constituționale, nr.641/2011 și nr.697/2014, care au statuat că sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității nu se încadrează în sfera sintagmei „muncă forțată” și nu încalcă art.42 din Constituție.]
4.		Art.9¹. (1) Fapta persoanei care, după ce a fost avertizată, împiedică în mod nemijlocit organul de ordine publică de a-și îndeplini, în condițiile legii, obligații de serviciu referitoare la legitimarea,	Textul este corelat cu soluția de abrogare a pct.36 de la art.2 Noua faptă penală propusă urmărește să protejeze

controlul corporal, al bagajelor și al vehiculului sau conducerea unei persoane la sediul poliției ori al altui organ de stat, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(2) Avertizarea prevăzută la alin.(1) se face verbal, prin cuvintele: *Acțiunea dumneavoastră este ilegală, continuarea acesteia atrage răspunderea penală, potrivit legii!*

(3) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul persoanei care face obiectul măsurilor ce trebuie luate de către organul de ordine publică.

activitatea autorităților competente în etapa pre-penală (înainte de începerea urmăririi penale) și reprezintă o completare a infracțiunii de *obstrucționare a justiției*, faptă prevăzută și pedepsită de art. 271 din Codul penal. De altfel, pedeapsa propusă este similară celei de la art.271 din Codul penal.

Se instituie un nivel de exigență asemănător celui care se regăsește și în alte state. Cu titlu de exemplu, potrivit art. 119 din Codul penal danez, este incriminată *fapta persoanei care împiedică organele de ordine publică să își exercite atribuțiile conferite de lege*, iar în conformitate cu prevederile art. 129 din Codul penal canadian, este sancționată *persoana care în mod intenționat obstrucționează un funcționar public sau un polițist în îndeplinirea îndatoririlor sale ori pe o persoană care acordă o asistență legală ori se opune unui astfel de ofițer sau agent*. Totodată, în Finlanda,

			polițistul aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu nu trebuie să fie deranjat sau atins, să se strige la acesta, sau în orice alt fel să fie distras de la îndeplinirea misiunii, persoanele care nu se conformează putând fi amendate, reținute și condamnate la o pedeapsă cu închisoarea. [Textul alin.(1) a fost reformulat potrivit observațiilor din procedura de transparență decizională]
	Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române		
6.	Art. 26 (1) Poliția Română are următoarele atribuții principale: ... 2. <i>aplică măsuri de</i> menținere a ordinii <i>și liniștii</i> publice, <i>a siguranței cetățeanului</i>, de prevenire și combatere a fenomenului infracțional și de identificare și contracarare a acțiunilor elementelor care atentează la viața, libertatea, sănătatea și integritatea persoanelor, a proprietății private și publice, precum și a altor interese legitime ale comunității;	Art. 26. (1) ... 2. aplică măsuri pentru menținerea ordinii și siguranței publice, aplică măsuri, potrivit competențelor stabilite prin lege, pentru prevenirea și combaterea fenomenului infracțional și terorismului, de identificare și contracarare a acțiunilor elementelor care atentează la viața, libertatea, sănătatea și integritatea persoanelor, a proprietății private și publice, precum și a altor interese legitime ale comunității;	pct.2. - Poliția Română nu <i>aplică măsuri</i> de menținere a ordinii publice, ci chiar menține ordinea publică. pct.4. - Diversificarea metodelor infracționale și necesitatea creării unor reglementări adecvate contextului de securitate actual, impune lărgirea sferei de exercitare a atribuțiilor Poliției Române, inclusiv pentru <i>neutralizarea dispozitivelor</i>

	... 4. asigură, direct sau în cooperare cu alte instituții abilitate potrivit legii, executarea controalelor tehnice și intervențiilor pirotehnice pentru prevenirea, descoperirea și neutralizarea dispozitivelor explozive amplasate în scopul tulburării ordinii publice, vătămării integrității corporale, sănătății persoanelor sau provocării de daune proprietății publice ori private;	... 4. asigură, direct sau în cooperare cu alte instituții abilitate potrivit legii, executarea controalelor tehnice și intervențiilor pirotehnice pentru prevenirea, descoperirea și neutralizarea dispozitivelor explozive, radioactive, nucleare, chimice sau biologice amplasate în scopul tulburării ordinii publice, vătămării integrității corporale, sănătății persoanelor sau provocării de daune proprietății publice ori private;	<i>radioactive nucleare, chimice sau biologice</i> (nu doar a celor explozive), amplasate în scopul tulburării ordinii publice, vătămării integrității corporale, sănătății persoanelor sau provocării de daune proprietății publice ori private.
7.		4¹. desfășoară activități de negociere și asigură intervenția, pentru eliberarea persoanelor lipsite de libertate în mod ilegal, imobilizarea sau neutralizarea persoanelor care folosesc arme de foc ori alte mijloace care pot pune în pericol viața, sănătatea sau integritatea corporală a persoanei; 4². desfășoară activități specifice, potrivit competențelor stabilite prin lege, ca reacție la un act de terorism iminent sau în desfășurare, în scopul împiedicării ori limitării efectelor acestuia, neutralizării acțiunilor agresive și/sau a mijloacelor și dispozitivelor utilizate de teroriști;	pct.4¹ și 4². – motivație identică cu cea de la pct.4. Trebuie spus că, Poliția Română îndeplinește astfel de misiuni și în prezent, în contextul atribuțiilor sale generale privind prinderea celor care comit infracțiuni și apărarea vieții, integrității corporale și sănătății persoanelor. Cu toate acestea, raportat la specificul unor astfel intervenții, pentru a asigura o cât mai mare <i>previzibilitate normelor</i>, am apreciat că este necesar ca respectivele competențe să fie <i>prezentate distinct</i> în cuprinsul actului normativ.

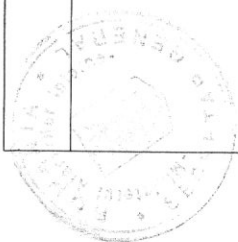
8.	11. asigură protecția martorului, informatorului și a victimei, în condițiile legii;	11. asigură protecția martorului, colaboratorului , informatorului și a victimei, în condițiile legii;	Existența în Codul de procedură penală a instituției „colaboratorului”, adică a <i>acelei persoane cu o altă identitate decât cea reală care este folosită în scopul obținerii de date și informații cu privire la săvârșirea unei infracțiuni</i> , reclamă extinderea atribuțiilor de protecție pe care, potrivit legii, Poliția Română le exercită deja cu privire la martor, informator și victimă.
9.	12. asigură, conform legii, protecția magistraților și a familiilor lor, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări;	12. asigură protecția polițiștilor , magistraților și a familiilor acestora, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări, a demnitarilor cu atribuții în domeniul afacerilor interne și a familiilor acestora, precum și a conducătorilor autorităților străine, cu atribuții în domeniul afacerilor interne sau justiției, aflați în România în vizite oficiale sau în misiune;	În egală măsură, prin natura atribuțiilor de serviciu, în <i>situații similare magistraților se pot regăsi și alte categorii: polițiștii, deminitarii cu atribuții în domeniul afacerilor interne ori conducătorii autorităților străine, cu atribuții în domeniul afacerilor interne sau justiției, aflați în România în vizite oficiale sau misiune.</i>
10.	15. folosește metode și mijloace tehnico-științifice în cercetarea locului faptei și la examinarea probelor și a mijloacelor materiale de probă, efectuând constatări și expertize criminalistice, prin specialiști și experți proprii acreditați,	15. folosește metode și mijloace tehnico-științifice în cercetarea locului faptei și la examinarea probelor și a mijloacelor materiale de probă, efectuând constatări și expertize criminalistice, prin specialiști și/sau experți proprii acreditați,	Pentru a valorifica tehnologia deținută de Poliția Română (cu <i>implicații pozitive în ceea ce privește utilizarea mai eficientă a resurselor bugetare</i>), precum și

	precum și rapoarte criminalistice de constatare, rapoarte de interpretare a urmelor sau de evaluare a comportamentului infracțional ori a personalității criminale;	precum și rapoarte criminalistice de constatare, rapoarte de constatare tehnico-științifice , rapoarte de interpretare a urmelor sau de evaluare a comportamentului infracțional ori a personalității criminale;”	expertiza în efectuarea unor lucrări științifice prin intermediul unor sisteme acreditate, este necesară conferirea competenței de a efectua, alături de expertize criminalistice și <i>expertize tehnice</i> . Acestea vor fi efectuate în condițiile O.G. nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, din dispoziția organelor de urmărire penală sau a instanțelor de judecată.
11.		15 ¹ . folosește metode și mijloace de prelucrare și analiză a datelor și informațiilor, elaborează și, după caz, pune la dispoziția autorităților și organelor competente, analize operaționale, tactice sau strategice ori alte produse analitice, în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau executării pedepselor, prevenirii și combaterii altor fapte ilegale, precum și al menținerii ordinii și siguranței publice;	Potrivit art. 41 alin. (2) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, în efectuarea investigațiilor, <i>polițistul este obligat să se bazeze pe date sau informații privind săvârșirea unor fapte ilegale</i> . Activitatea oricărei poliții este orientată de rezultatul prelucrării datelor și informațiilor deținute, astfel încât resursele umane și logistice să fie utilizate în condiții de eficiență și eficacitate.

			În prezent, în activitatea proprie, Poliția Română folosește metode și mijloace de prelucrare și analiză a datelor și informațiilor, elaborează și, după caz, diseminează autorităților și organelor competente, analize operaționale, tactice sau strategice ori alte produse analitice, în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau executării pedepselor, prevenirii și combaterii altor fapte ilicite, precum și al menținerii ordinii și siguranței publice. În contextul în care amenințările la adresa securității interne a Uniunii Europene au devenit mai complexe, hibride, asimetrice, neconvenționale, internaționale, cu o evoluție rapidă și dificil de prevăzut, iar linia de demarcație dintre securitatea internă și externă este din ce în ce mai neclară, rolul și importanța pe care le au aceste mijloace de lucru, impun stabilirea în concret a
--	--	--	--

			procesului de utilizare a acestora ca o atribuție de sine stătătoare a poliției. Acest fapt va permite în viitor îmbunătățirea schimbului de informații și de bune practici, intensificarea cooperării operaționale cu polițiile statelor membre și cu agențiile Uniunii Europene, o mai bună utilizare a instrumentelor și bazelor de date existente.
12.	16. efectuează studii și cercetări științifice pentru îmbunătățirea metodelor și mijloacelor tehnico-științifice criminalistice;	16. efectuează, independent sau în cooperare, evaluări, studii și cercetări științifice pentru îmbunătățirea metodelor și mijloacelor folosite în activitatea de poliție, în special a celor tehnico-științifice criminalistice, de analiză a informațiilor, de prevenire și combatere a infracțiunilor sau a altor fapte ilegale, precum și pentru identificarea unor noi metode și mijloace;	Pentru a permite dezvoltarea tuturor instrumentelor de lucru folosite în prezent în activitatea de poliție, precum și pentru identificarea unor noi metode și mijloace, este necesară completarea cadrului legal în maniera prezentată.
13.	28. conlucrează cu structuri de profil din alte state și de la nivelul unor instituții internaționale pentru prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere;	28. desfășoară, potrivit legii, activități specifice de cooperare și asistență polițienească internațională, precum și de cooperare judiciară internațională în materie penală, conlucrează cu structuri de profil din alte state și de la nivelul unor instituții internaționale pentru prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere ori pentru schimb sau transfer de experiență și bune practici;	Completarea propusă are rolul de a actualiza prevederile legii cu normele adoptate după anul 2002, în domeniul cooperării și asistenței polițienești internaționale, precum și cooperării judiciare internaționale în materie penală. În contextul provocărilor cu care se

			confruntă în prezent Uniunea Europeană (terorismul, extremismul violent, criminalitatea transfrontalieră organizată criminalitatea informatică, etc.), <i>cooperarea cu polițiile statelor membre reprezintă un pilon important în lupta împotriva fenomenului infracțional.</i> Un domeniu de cooperare cu autoritățile competente ale statelor membre, la fel de important ca schimbul de informații, îl reprezintă <i>schimbul și transferul de expertiză și bune practice.</i>
14.	ART. 31 (1) În realizarea atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii, polițistul este investit cu exercițiul autorității publice și are următoarele drepturi și obligații principale: a) să legitimeze și să stabilească identitatea persoanelor <i>care încalcă dispozițiile legale ori sunt indicii că acestea pregătesc sau au comis o faptă ilegală;</i> b) să conducă la sediul poliției <i>pe cei care, prin acțiunile lor, periclitează viața persoanelor, ordinea publică sau alte valori sociale, precum și</i>	a) să <u>legitimeze</u> și să stabilească identitatea persoanelor, în condițiile prezentei legi; b) să <u>conducă persoane la sediul poliției</u>, ca măsură administrativă, în condițiile prezentei legi;	lit.a) – Legitimarea și stabilirea identității persoanelor necesită o <i>reglementare previzibilă</i>, astfel încât cetățeanul să cunoască toate <i>situațiile și condițiile în care se realizează</i>. Aceste detalieri sunt esențiale, pentru că <i>modalitățile în care polițistul poate acționa trebuie să fie cunoscute, atât de acesta, cât și de cetățean</i> (ca o garanție că este tratat în respect față de lege).

	<i>persoanele suspecte de săvârșirea unor fapte ilegale, a căror identitate nu a putut fi stabilită în condițiile legii; în cazurile nerespectării dispozițiilor date de polițist, acesta este îndreptățit să folosească forța; verificarea situației acestor categorii de persoane și luarea măsurilor legale, după caz, se realizează în cel mult 24 de ore, ca măsură administrativă;</i> ... f) să efectueze, cu respectarea dispozițiilor legale, controale ale persoanelor și bagajelor, precum și ale vehiculelor aflate în circulație, atunci când există indicii temeinice cu privire la săvârșirea unor infracțiuni sau posibile acțiuni teroriste; ... k) să solicite sprijinul cetățenilor pentru urmărirea, prinderea, imobilizarea și conducerea la unitățile de poliție <i>a persoanelor care au comis fapte penale;</i>	f) să efectueze controlul corporal al persoanei legitimate și, după caz, al bagajelor sau vehiculului utilizat de aceasta, în condițiile prezentei legi; ... k) să solicite, în condițiile legii, sprijinul populației pentru urmărirea, prinderea, imobilizarea și conducerea persoanelor la sediul poliției, precum și pentru asistarea la efectuarea unor acte procedurale;	A se vedea art. 32². lit.b) – Textul în vigoare referitor la <i>conducerea la sediul poliției</i> necesită a fi îmbunătățit, pentru ca, prin norme predictibile să se asigure garanțiile juridice necesare cu privire la respectarea drepturilor persoanei. De aceea, propunem ca această măsură administrativă să fie tratată pe larg, astfel încât <i>dreptul polițistului să fie acompaniat și de obligații</i>, care să se constituie în garanții asupra respectării drepturilor persoanei A se vedea art. 32⁴, 32⁵, 32⁶, 32⁷ și 32⁸. lit.k) – textul a fost reformulat pentru mai multă rigoare.
15.		... m) să interzică, temporar, accesul sau prezența oricărei persoane în perimetrul locului săvârșirii unor infracțiuni sau contravenții, dacă prin aceasta ar fi afectată desfășurarea normală a activității organelor abilitate; n) să interzică oricărei persoane, ca temporar, să pătrundă într-un spațiu delimitat, marcat sau pe care l-a indicat, într-un imobil sau mijloc de	lit.m) – considerăm că nu se justifică prezența unei persoane neautorizate în „perimetrul locului săvârșirii unor infracțiuni sau a altor fapte antisociale”, în contextul importanței acestuia pentru probarea faptelor. lit.n) – textul are în vedere

		transport, dacă prin aceasta s-ar pune în pericol viața, sănătatea sau integritatea corporală, a sa ori a altei persoane, sau ar fi afectată desfășurarea normală a activității organelor abilitate; o) să avertizeze, prin orice mijloace, persoanele să înceteze acțiunile ilegale; p) să oprească forțat și să imobilizeze vehicule, inclusiv prin utilizarea mijloacelor din dotare, în condițiile legii; q) să consulte specialiști ori experți, să solicite și, în condițiile legii, să obțină obiecte, înscrisuri sau relații oficiale de la autorități ori instituții publice, precum și să solicite obiecte, înscrisuri sau relații de la persoane juridice de drept privat ori de la persoane fizice; r) să exercite orice alte drepturi și să îndeplinească orice alte îndatoriri prevăzute de lege.	protejarea vieții persoanelor și eliminarea riscului împiedicării desfășurării normale a activității organelor abilitate. <i>[lit.n) a fost reformulată potrivit observațiilor din procedura de transparență decizională, prin eliminare sintagmei „ori să-l părăsească”]</i> lit.o) – deși rezidă din competențele conferite poliției, acest drept al polițistului nu avea o consacrare expresă. lit.p) – motivarea este aceeași ca la lit.o. lit.q) – în activitatea sa, polițistul nu se poate baza doar pe propriile cunoștințe, ci este obligat să se consulte cu persoane a căror expertiză poate contribui la formarea unei concluzii corecte.
16.		Art. 32¹. (1) Polițistul are dreptul să solicite persoanei legitimate să țină mâinile la vedere și, după caz, să renunțe temporar la mijloacele ce pot fi folosite pentru un <i>atac armat</i>. (2) Polițistul are dreptul să solicite persoanei care face obiectul controlului corporal să adopte o poziție inofensivă, ce permite realizarea efectivă și	În orice procedură de intervenție, aplicabilă și în alte state, <i>activitatea polițistului trebuie să se desfășoare în siguranță; rolul polițistului este de a proteja populația</i>, chiar și atunci când trebuie să ia anumite măsuri împotriva unor

în siguranță a acestui control. Prin *poziție inofensivă* se înțelege:

- a) ținerea mâinilor deasupra capului sau paralel cu solul,
- b) depărtarea picioarelor,
- c) adoptarea poziției șezut,
- d) adoptarea poziției culcat,
- e) altă poziție a corpului, care previne săvârșirea unei acțiuni violente îndreptate împotriva polițistului și respectă demnitatea umană.

(3) Solicitarea de a adopta o poziție inofensivă trebuie să fie adecvată pericolului pe care-l poate reprezenta persoana și să nu depășească nevoile reale pentru atingerea scopului intervenției. Se interzice solicitarea adoptării poziției șezut sau culcat în cazul femeilor cu semne vizibile de sarcină, persoanelor cu semne vizibile ale unei dizabilități și copiilor.

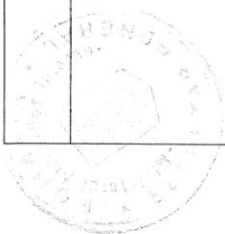
(4) În înțelesul prezentei legi, prin *atac armat* se înțelege atacul săvârșit de o persoană cu o armă de foc sau cu obiecte, dispozitive, substanțe sau animale ce pot pune în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.

(5) Se prezumă intenția săvârșirii unei acțiuni violente îndreptate împotriva polițistului fapta persoanei de a se apropia de acesta după ce, în prealabil, a fost avertizată prin cuvintele: *Poliția, stai! – Nu te apropia!*, ori de a nu se conforma solicitărilor prevăzute la alin.(1) sau (2).

persoane. Or, acest lucru nu se poate realiza fără un cadru normativ adecvat, care să evite arbitrariul, comportamentul abuziv, dar și orice situație care favorizează o posibilă agresiune.

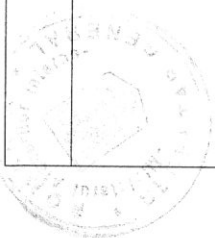
Cât privește sintagma *atac armat*, pe care o regăsim în general în sfera reglementărilor privind uzul de armă, este de reținut că nu doar o armă de foc poate produce vătămarea gravă sau chiar suprimarea vieții, ci și un obiect sau dispozitiv letal (furcă, topor sau altă unealtă care nu este destinată săvârșirii sau respingerii unui atac, dar care are potențialul de a produce un impact vital), o substanță (corozivă – de exemplu, acid) sau chiar animal (periculos sau antrenat să aibă un comportament agresiv, la comandă). O definiție a acestei sintagme nu vizează justificarea utilizării forței, ci, mai degrabă:

- conștientizarea faptului că agresiunea va primi un răspuns

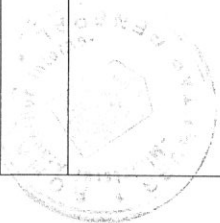
		pe măsură, proporțional și adaptat atacului sau atacatorului, - cunoașterea limitelor forței care poate fi aplicată ca răspuns, dar și - crearea unui comportament adecvat solicitărilor legale, respectiv exercitării atribuțiilor de serviciu în condiții care să excludă escaladarea violenței. Nu trebuie neglijat faptul că utilizarea forței este <i>rezultatul analizei și deciziei luate în anumite condiții specifice</i> (în fracțiuni de secundă, în medii potențial nesigure, incerte sau care pot suferi modificări rapide, în raport de comportamentul și capacitatea persoanei de săvârși o acțiune violentă), iar instituirea unei prezumții de intenție a unei acțiuni violente îndreptate împotriva polițistului are legătură cu crearea unui prim nivel de alertă. Pe de altă parte, este nevoie de un text normativ predictibil, care să fie cunoscut, deopotrivă, de cetățean și
--	--	--

			polițist. <i>[alin.1 lit.c și alin.2 au fost reformulate potrivit observațiilor din procedura de transparență decizională]</i>
17.		Art. 32². (1) Polițistul are dreptul să legitimeze și să stabilească identitatea persoanei, în situația în care: a) aceasta încalcă dispozițiile legale, ori există motive verosimile pentru a bănuși că pregătește sau a comis o faptă ilegală; b) există motive verosimile pentru a bănuși că aceasta a fost prezentă la locul săvârșirii unei fapte ilegale ori are cunoștință despre faptă, autor sau despre bunurile având legătură cu fapta; c) aceasta solicită sprijinul sau intervenția organelor de poliție, ori când din cauza vârstei, stării de sănătate, dizabilității, consumului de alcool sau altor substanțe psihoactive, ori a altor asemenea circumstanțe, necesită sprijinul organelor abilitate; d) descrierea acesteia corespunde unei persoane căutate potrivit legii, deține asupra sa bunuri sau se deplasează cu un vehicul, ambarcațiune ori aeronavă care corespunde descrierii unor bunuri sau mijloace de transport căutate potrivit legii; e) aceasta desfășoară o activitate supusă, potrivit legii, unor autorizări, avize sau înregistrări ori este implicată într-o procedură legală în fața unei	Dreptul de a legitima persoane și stabili identitatea acestora este prevăzut de textul în vigoare al art.26 lit.a) din Legea nr.218/2002. Însă, prevederea poate fi îmbunătățită, prin enumerarea explicită, detaliată, a situațiilor în care se justifică o astfel de măsură; de asemenea, modalitățile în care polițistul poate acționa trebuie să fie cunoscute, atât de acesta, cât și de cetățean (ca o garanție că drepturile persoanei sunt cunoscute și respectate). În situațiile în care legitimarea se face în stradă, textul stabilește clar că identificarea persoanei se face pe baza actului de identitate, a unui alt act prevăzut cu fotografie sau a declarațiilor acesteia, precum și a verificărilor polițistului, realizate pe loc, în bazele

	autorități sau instituții publice; f) aceasta încearcă să pătrundă sau se află într-un spațiu în care accesul este controlat; g) cu ocazia unor controale sau razii, efectuate în condițiile art. 31 alin. (1) lit. g); h) există obligația legală de a se stabili identitatea acesteia. (2) Persoana legitimată are dreptul de a fi informată verbal, de către polițist, cu privire la motivul legitimării. (3) Stabilirea identității unei persoane se face pe baza actelor de identitate. Atunci când persoana nu poate prezenta un act de identitate, stabilirea identității se realizează pe baza unui act prevăzut cu fotografie sau a declarațiilor acesteia, precum și a verificărilor polițistului, realizate pe loc, în bazele electronice de date la care are acces potrivit legii. (4) La solicitarea polițistului, persoana are obligația de a înmâna acestuia actele prevăzute la alin. (3) și de a comunica informațiile necesare stabilirii sau, după caz, verificării identității sale. (5) Atunci când măsurile prevăzute la alin. (3) nu au permis stabilirea identității, pentru realizarea acestui scop, polițistul are dreptul să procedeze la: a) identificarea unei alte persoane care poate oferi informații cu privire la identitate, dacă este posibil; b) fotografierea, luarea și procesarea amprentelor, semnalmentelor și semnelor particulare ale persoanei;	electronice de date. Atunci când măsura se realizează <i>la sediul poliției</i>, dacă prezentarea unui act de identitate nu a fost posibilă sau nu au fost prezentate date care să conducă la identificarea persoanei, paleta verificărilor poate fi mult mai largă. Trebuie luat în calcul că textul se referă și la persoane aflate în dificultate (din cauza vârstei, sănătății mintale, șamd), când furnizarea de informații cu privire la identitate sau persoane care pot da astfel de detalii (rude) nu este obiectiv posibilă. Acesta este și motivul pentru care textul va permite realizarea unor activități, chiar fără consimțământul persoanei – garanția respectării drepturilor cetățeanului constă în faptul că în această situație se ajunge doar în cazul unui refuz sau al incapacității persoanei de a furniza informații relevante.
--	--	---

		c) să facă publică, prin orice mijloace, o fotografie, înregistrare, schiță sau descriere a persoanei, dacă există o convingere rezonabilă că această măsură va ajuta la stabilirea identității persoanei. (6) Măsurile prevăzute la alin.(5) se realizează chiar și în lipsa consimțământului persoanei. Publicitatea se realizează exclusiv în scopul identificării persoanei, cu respectarea prezumției de nevinovăție. (7) Datele cu caracter personal preluate potrivit alin.(5), se șterg din bazele de date ale poliției imediat după identificarea persoanei, prin proceduri ireversibile, cu excepția situației în care sunt utilizate în cadrul unei proceduri judiciare în curs, caz în care acestea urmează regimul probelor aplicabil procedurii judiciare.	De asemenea, se introduc garanții suplimentare, în sensul că publicitatea se face doar <i>dacă există o convingere rezonabilă că această măsură va ajuta la stabilirea identității persoanei și doar în scopul identificării persoanei, cu respectarea prezumției de nevinovăție.</i> <i>[alin.4 a fost reformulat potrivit observațiilor din procedura de transparență decizională, pentru a exprima mai clar – ca o garanție – că fotografierea, procesarea amprentelor, semnalmentelor, șamd sunt activități realizate doar în cazul unui eșec de stabilire a identității]</i>
18.		Art. 32³. (1) Polițistul are dreptul de a efectua controlul corporal al persoanei legitimate și, după caz, al bagajelor sau vehiculului utilizat de aceasta, în scopul: a) ridicării bunurilor supuse confiscării, interzise la deținere, căutate potrivit legii sau care pot fi utilizate ca probe într-o procedură judiciară, atunci când există motive verosimile pentru a bănuși că persoana are asupra sa ori sub controlul său astfel de bunuri;	<i>[Textul referitor la efectuarea controlului a fost rescris, ca urmare a valorificării unor observații primite în cadrul procedurii transparenței decizionale, și relocat de la art.32⁴ din forma inițială a proiectului]</i> Potrivit <u>art.31 lit.f) din Legea nr.218/2002</u>, în vigoare, polițistul are dreptul să

b) identificării și ridicării unor arme, obiecte sau substanțe, ce pot fi folosite împotriva polițistului, a altor persoane sau pentru autovătămare, atunci când persoana face obiectul măsurii conducerii la sediul poliției, ori al unui mandat de aducere, ordonanțe de reținere, mandat de arestare sau de executare a pedepselor;

c) identificării unor documente sau înscrisuri care pot servi la stabilirea identității unei persoane aflate în stare de inconștientă;

d) identificării și ridicării unor arme, obiecte sau substanțe periculoase, atunci când persoana încearcă să pătrundă sau se află în locuri în care este interzis accesul cu acestea.

(2) Controlul vehiculului se poate efectua și în scopul identificării unei persoane date în urmărire sau căutată potrivit legii, atunci când există motive verosimile pentru a bănuși că aceasta este prezentă în vehicul. În înțelesul prezentei legi, prin controlul vehiculului se înțelege controlul oricărui mijloc de transport pe cale rutieră, feroviară, aeriană sau pe apă.

(3) Controlul corporal se efectuează, cu respectarea demnității umane, de către o persoană de același sex cu persoana controlată și presupune examinarea externă a corpului și îmbrăcămintei unei persoane, vizual, precum și prin palpare și apăsare. Îmbrăcămintea groasă poate fi examinată separat. Atunci când prin examinare sunt identificate obiecte, la solicitarea polițistului, persoana este obligată să le prezinte.

efectueze, cu respectarea dispozițiilor legale, *controale ale persoanelor și bagajelor, precum și ale vehiculelor aflate în circulație*, atunci când există indicii temeinice cu privire la săvârșirea unor infracțiuni sau posibile acțiuni teroriste.

Textul propus vine să completeze acest drept cu norme precise, clare, referitoare la *scopul* acestei activități, *condițiile* în care se realizează (care, în același timp, reprezintă și garanții privind respectarea drepturilor persoanei).

Ca element de comparație, în legislația elvețiană se prevede că Poliția cantonală poate să efectueze controlul corporal al unei persoane dacă:

- în funcție de circumstanțe, o astfel de măsură ar fi necesară pentru a asigura protecția unui membru al Poliției cantonale sau a unui terț;

- detenția unei persoane reținute de către poliția

(4) Controlul bagajului presupune examinarea externă a acestuia, vizual, precum și prin palpare și apăsare. La solicitarea polițistului, persoana are obligația de a le deschide și de a prezenta conținutul bagajului.

(5) Vehiculul se examinează prin vizualizarea compartimentelor care, prin construcție, sunt destinate transportului pasagerilor și mărfurilor. La solicitarea polițistului, persoana are obligația de a deschide și prezenta conținutul compartimentelor.

(6) În situația în care persoana nu dă curs solicitărilor prevăzute la alin.(3) – (5), polițistul poate proceda personal la efectuarea activităților solicitate, inclusiv prin folosirea forței.

(7) Obiectele se examinează la exterior fără a fi desfăcute sau demontate. Corespondența nu se deschide sau citește și nu se accesează telefonul, un sistem informatic ori alt mijloc de comunicare sau de stocare a datelor.

(8) Nu constituie control corporal acțiunea polițistului de a deposea persoana de o armă de foc sau armă albă a cărei deținere este vizibilă sau cunoscută.

(9) La efectuarea controlului pot fi folosite animale de serviciu și/sau mijloace adecvate pentru detectarea obiectelor sau substanțelor.

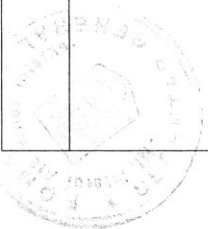
(10) Rezultatul controlului se consemnează într-un proces-verbal, care se semnează de polițist și de persoana în cauză sau de reprezentantul legal. O copie a procesului-verbal se predă persoanei în

cantonală este justificată în temeiul acestei legi sau al oricărei alte legi;

- există motive serioase de a bănuși că persoana deține obiecte a căror punere în siguranță e prevăzută de lege;
- o astfel de măsură este necesară pentru identificare;
- persoana este vizibil într-o stare care exclude exercitarea voinței libere iar controlul este necesar pentru protecția acesteia.

Potrivit aceluiași reglementări, controlul corporal constă în căutarea obiectelor în hainele persoanei vizate, la suprafața sau în orificiile și cavitățile corpului care pot fi examinate fără ajutorul unui instrument. Dezbrăcarea persoanei este admisă numai dacă este esențială pentru înlăturarea unui pericol care amenință viața sau integritatea corporală. Poliția cantonală poate controla vehiculele și obiectele mobile, dacă:

- sunt în posesia unei persoane

		cauză sau reprezentantului legal, refuzul semnării sau primirii consemnându-se în cuprinsul documentului. (11) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere dreptului polițistului de a efectua, după caz, percheziția corporală sau percheziția vehiculului, în cazurile și condițiile prevăzute de normele de procedură penală sau de cele privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate.	susceptibile de a fi supusă controlului corporal; - există motive să se suspecteze că o persoană este reținută ilegal în interiorul obiectului sau trebuie să fie plasată în custodia Poliției cantonale; - există motive să se suspecteze că aceste obiecte conțin ele însele obiecte care trebuie asigurate.
19.		Art. 32⁴. (1) Polițistul are dreptul să conducă o persoană la sediul poliției, în situația în care: a) în condițiile art. 32² alin.(3), nu s-a putut stabili identitatea acesteia, ori există motive verosimile pentru a bănuși că identitatea declarată nu este reală sau documentele prezentate nu sunt veridice; b) din cauza comportamentului, locului, momentului, circumstanțelor, ori bunurilor aflate asupra sa, creează motive verosimile pentru a bănuși că pregătește sau a comis o faptă ilegală; c) prin acțiunile sale periclitizează viața, sănătatea sau integritatea corporală, a sa ori a altei persoane, sau ordinea publică; d) luarea unor măsuri legale, pe loc, ar putea crea un pericol pentru aceasta sau pentru ordinea publică. (2) Polițistul are obligația de a raporta șefului său	<i>[Textul a fost revizuit, ca urmare a valorificării unor observații primite în cadrul procedurii transparenței decizionale; textul este rezultatul comasării propunerilor de la art.32³ și art.32⁸, din forma inițială a proiectului]</i> Dreptul de a conduce persoane la sediul este prevăzut de textul în vigoare al art.26 lit.b) din Legea nr.218/2002. Textul nu conține suficiente norme, nici din perspectiva polițistului, nici din cea a cetățeanului, pentru a permite respectarea și conformarea întocmai.

ierarhic despre conducerea persoanei la sediul poliției, în cel mai scurt timp posibil de la momentul sosirii la sediu.

(3) Verificarea situației de fapt și, după caz, luarea măsurilor legale față de persoana condusă la sediul poliției se realizează, cu celeritate. După finalizarea acestor activități, polițistul are obligația de a permite persoanei să părăsească, de îndată, sediul poliției.

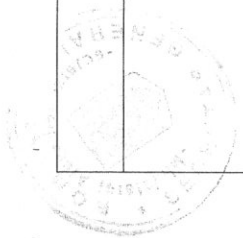
(4) Verificarea situației de fapt și, după caz, luarea măsurilor legale față de persoana condusă la sediul poliției se realizează fără a se depăși 8 ore de la momentul inițierii deplasării. La expirarea acestui termen, persoana are dreptul de a părăsi sediul poliției.

(5) În situația în care identitatea persoanei nu a putut fi stabilită în termenul prevăzut la alin.(4), acest termen se prelungește cu perioada necesară stabilirii identității, verificării situației de fapt și, după caz, luării măsurilor legale, fără a se depăși 12 ore de la momentul inițierii deplasării. La expirarea acestui termen, persoana are dreptul de a părăsi sediul poliției, chiar dacă identitatea sa nu a putut fi stabilită.

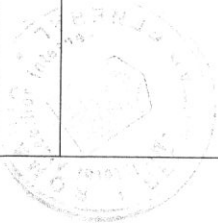
(6) Dacă în cadrul verificărilor se constată existența unor indicii cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, se procedează conform normelor de procedură penală. Dispozițiile alin.(3) - (5), referitoare la dreptul persoanei de a părăsi sediul poliției, nu se aplică în cazul în care s-a dispus reținerea ori arestarea preventivă.

[textul alin.1 lit.c) a fost revăzut potrivit observațiilor din procedura de transparență decizională, în sensul că din finalul normei a fost eliminată sintagma „... sau alte valori sociale”, nepredictibilă]

În legislația multor state regăsim faptul că persoanele pot refuza să dea declarații organelor de ordine publică, *cu excepția* celor privind identitatea; în cazul unui refuz de a da informații privind numele, data nașterii, anul nașterii, ocupația și rezidența, ori în cazul în care există *suspiciuni* că datele furnizate sunt neadevărate, polițistul are dreptul să conducă persoana respectivă la sediul poliției (Norvegia - The Police Act, nr.53 din 4 august 1995); polițistul are dreptul să rețină orice persoană care refuză să dea informații referitoare la nume, seria actului de identitate sau, dacă aceasta nu există, data nașterii, naționalitatea și rezidența, ori care furnizează

			informații false legate de aceste date, respectiv să o elibereze de îndată ce a obținut astfel de informații, dar nu mai târziu de 24 de ore (Finlanda – Police Act, 872/2011). De asemenea, în legislația Republicii Elene, reglementările referitoare la conducerea cetățenilor la sediul poliției în vederea identificării acestora și adunării datelor și informațiilor pentru prevenirea și depistarea comiterii de infracțiuni sunt prevăzute de Decretul Prezidențial 141/1991: „sunt conduse la secția de poliție pentru verificări persoanele care nu pot prezenta acte doveditoare ale identității, sau care datorită locului, momentului, circumstanțelor și al comportamentului lor creează suspiciunea comiterii de fapte ilegale”. De asemenea, prevederile legale din același paragraf stipulează că „persoanele conduse la secția de poliție nu rămân la sediul acesta decât timpul absolut necesar scopului pentru care au fost aduse”.
--	--	--	---

		În egală măsură pot exista și alte motive rezonabile care justifică conducerea la sediul poliției, ce țin de comportamentul de moment (de ex. persoana nu poate justifica de ce la o oră foarte înaintată se află în apropierea unui ATM, cu diverse instrumente asupra sa) sau de existența unei obligații legale care reclamă reținerea sau deținerea (de ex., străinul sau apatridul nu respectă măsura luării în custodie publică, stabilită și aplicată potrivit O.U.G. nr.194/2002 privind regimul străinilor în România); pe de altă parte, conducerea la sediul poliției este justificată, ca decizie de protecție a persoanei, atunci când luarea unor măsuri legale, pe loc, ar putea crea un pericol pentru aceasta sau pentru ordinea publică (de ex., persoana care a comis o faptă ilegală, este subiectul unei forme de justiție „în stradă”).
---	--	--

			Textele propuse la acest articol, cât și la cele care completează măsura conducerii la sediul poliției (art.32⁵, 32⁶, 32⁷ și 32⁸) <i>sunt similare unor reglementări regăsite în legislația unor state europene (anterior citată, cât și a celor) din Republica Elenă, Republica Irlanda, Polonia, Portugalia, Olanda, Regatul Marii Britanii și al Irlandei de Nord, Ungaria și Franța, redată detaliat în Expunerea de motive a proiectului.</i>
<u>20.</u>		Art. 32⁵. Dacă persoana legitimată sau condusă la sediul poliției sau al altor instituții prezintă simptome vizibile care relevă necesitatea acordării asistenței medicale de urgență, în cel mai scurt timp, polițistul solicită serviciilor specializate acordarea acestei asistențe.	Textul propus se constituie într-o obligație a polițistului de a acorda ajutor unor persoane aflate în dificultate, datorită stării de sănătate, și vine să întărească normele care constituie garanții la adresa respectării drepturilor persoanelor.
<u>21.</u>		Art. 32⁶. (1) Persoana condusă la sediul poliției are următoarele drepturi: a) de a fi informată cu privire la motivele conducerii la sediul poliției; b) de a fi informată cu privire la drepturile ce-i	Acest articol tratează exclusiv <i>drepturile persoanei și modalitatea în care acestea sunt exercitate.</i> Ca urmare a <i>valorificării unor observații din procedura de</i>

revin;

c) de a formula contestație împotriva dispunerii măsurii, potrivit art.32⁷;

d) de a fi asistată de un avocat, potrivit legii, de a comunica direct cu acesta, în condiții care să asigure confidențialitatea, precum și de a nu da nici o declarație fără prezența acestuia, cu excepția comunicării datelor de identificare, ori a unor informații necesare înlăturării unei stări de pericol iminent la adresa vieții, sănătății sau integrității corporale a sa ori a altei persoane;

e) de a solicita informarea unui membru de familie sau a altei persoane desemnate de aceasta cu privire la măsura luată;

f) de a solicita informarea reprezentanților diplomatici ai statului de proveniență, în cazul cetățenilor străini;

g) de a fi consultată de un medic sau, pe propria cheltuială, de medicul indicat de aceasta;

h) de a comunica prin interpret sau prin intermediul unei persoane cu aptitudini de comunicare, în situația în care nu vorbește, nu înțelege limba română, nu se poate exprima sau prezintă handicap auditiv ori surdocecitate.

(2) Informarea persoanei, potrivit alin.(1) lit. a), se realizează înainte de a lua măsura conducerii la sediul poliției, iar potrivit lit.b), în cel mai scurt timp posibil de la momentul sosirii la sediu. La solicitare, polițistul contactează persoanele prevăzute la alin. (1) lit. d) – g). Dreptul prevăzut la alin. (1) lit. h) se asigură la cerere sau din oficiu.

transparență decizională, a fost inserat un nou drept al persoanei, de a contesta măsura conducerii la sediu.

[textul alin.1 lit.g) a fost reformulat, pentru mai multă claritate, având în vedere unele interpretări eronate apărute în cadrul procedurii de transparență decizională]

Precizăm că dreptul prevăzut la alin.1 lit.f) nu se referă la acordarea asistenței medicale în general, ci la dreptul persoanei de a fi consultată de medicul de familie (personal),

		(4) În cazul minorului sau al persoanei lipsite de capacitate de exercițiu, polițistul are obligația: a) de a informa, cu privire la măsura luată, părinții, tutorele ori alt reprezentant legal sau, dacă niciunul dintre aceștia nu poate fi contactat sau nu se prezintă, autoritatea competentă potrivit legii; b) de a nu lua declarații de la aceasta sau de a nu îi solicita semnarea unor înscrisuri, în lipsa unui reprezentant legal sau a celui al autorității competente, cu excepția comunicării datelor de identificare. (5) Dispozițiile alin. (1) – (4) nu aduc atingere normelor de procedură penală sau celor privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, care se aplică în mod corespunzător.	acesta fiind motivul referirii la „cheltuiala sa”.
22.		Art. 32⁷. (1) Persoana condusă la sediul poliției, în situațiile prevăzute la art.32⁴ alin.(1), poate contesta măsura dispusă de polițist, înainte de încetarea acesteia, la șeful ierarhic al polițistului. (2) Contestația se depune, în scris, la polițist sau la șeful ierarhic al acestuia, pe bază de dovadă. Polițistul care primește contestația este obligat să o transmită, de îndată, șefului său ierarhic. La depunerea contestației, persoana condusă la sediul poliției primește o dovadă de primire. (3) Șeful ierarhic al polițistului se pronunță cu celeritate, în scris. Înscrisul se înregistrează în evidențele unității de poliție, iar o copie a acestuia	<i>[Text nou introdus, ca urmare a valorificării unor observații formulate în cadrul procedurii de transparență decizională]</i>

se predă persoanei în cauză sau reprezentantului legal. Refuzul primirii copiei se consemnează pe înscris.

(4) În cazul în care constată că nu este necesară menținerea măsurii, șeful ierarhic al polițistului are obligația de a permite persoanei să părăsească sediul poliției.

23.

Art. 32⁸.

(1) Polițistul întocmește un proces-verbal în care consemnează motivele conducerii persoanei la sediul poliției, măsurile realizate cu această ocazie, modalitatea de exercitare a drepturilor prevăzute art.32⁶, ca urmare a aducerii la cunoștință, rezultatul controlului corporal, al bagajelor și al vehiculului, dacă a utilizat mijloace de constrângere, prezența unor urme vizibile de violență la momentul legitimării și al finalizării verificărilor, ora inițierii deplasării la sediul poliției și finalizării verificării situației persoanei și luării măsurilor legale, precum și, după caz, motivele prelungirii termenului de 8 ore prevăzut la art. 32⁴ alin. (4).

(2) Procesul-verbal prevăzut la alin.(1) se înregistrează în evidențele unității de poliție și se semnează de polițist și de persoana în cauză sau de reprezentatului legal. O copie a procesului-verbal se predă persoanei în cauză sau reprezentantului legal, refuzul semnării sau primirii consemnându-se în cuprinsul documentului.

Norma se traduce într-o *întărire a garanțiilor oferite persoanei*, în condițiile în care face posibilă verificarea legalității activității polițistului.

Întrucât conducerea la sediul poliției afectează libertatea individuală, se instituie *obligația polițistului de a întocmi un raport scris cu privire la aplicarea acestei măsuri*. Prin aceasta, se urmărește eliminarea oricărei conduite arbitrare din partea polițistului, dar și crearea unui instrument de protecție a acestuia, împotriva unor reclamații abuzive.

Pe de altă parte, *elementele obligatorii care trebuie să se regăsească în raportul scris*,

			reprezintă tot atâtea garanții pentru respectarea drepturilor persoanei. Având în vedere că măsura conducerii la sediul poliției poate fi luată pentru 12 sau cel mult 24 de ore, obligația polițistului de a detalia „măsurile realizate cu această ocazie” reprezintă un element important pe baza căruia se va putea verifica dacă există o justificare a perioadei petrecute de persoană la sediul poliției. Doar o verificare a identității persoanei în bazele de date nu va putea justifica prezența persoanei la sediul poliției până la limita maximă prevăzută de lege.
24.		Art. 32°. (1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, polițistul are dreptul să utilizeze mijloace de constrângere, constând în: forța fizică, inclusiv aplicarea unor procedee de autoapărare sau lovituri; cătușe sau alte mijloace care permit imobilizarea membrelor superioare și/sau inferioare, denumite în continuare mijloace de imobilizare; mijloace neletale; arme albe și de foc; mijloace adecvate sau, după caz, vehicule, pentru oprirea forțată, blocarea sau deschiderea unor	Textul în vigoare al legii (art.33, propus pentru abrogare) stabilește condițiile de utilizare a forței și mijloacele din dotare care pot fi utilizate în acest scop. Pornind de la modelele legislative analizate, respectiv de la practicile impuse în procedurile polițienești

vehicule ori spații închise în care se găsesc persoane și bunuri, ori pentru înlăturarea unor obstacole.

(2) Folosirea mijloacelor de constrângere nu trebuie să depășească, prin intensitate și durată, nevoile reale pentru atingerea scopului intervenției.

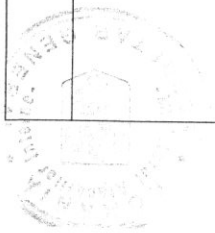
(3) Folosirea mijloacelor de constrângere încetează de îndată ce scopul intervenției a fost realizat.

(4) Folosirea mijloacelor de constrângere se face după avertizarea verbală prealabilă asupra utilizării acestora și după acordarea timpului necesar persoanei pentru a se conforma solicitărilor legale ale polițistului. În situația unei acțiuni violente iminente îndreptate împotriva polițistului sau a altei persoane, mijloacele de constrângere pot fi folosite fără avertizarea verbală prealabilă.

(5) Folosirea mijloacelor de constrângere în condițiile și în situațiile prevăzute de lege înlătură caracterul penal al faptei și răspunderea civilă a polițistului pentru pagubele produse.

aplicabile și în alte state, care utilizează standardul „*force continuum*” sau „*piramida pericolului*”, propunem instituirea unor reguli clare, cuprinzătoare, astfel încât, situațiile violente sau care au acest potențial să fie gestionate prin măsuri adecvate comportamentului persoanei vizate.

Astfel, în proiectul de lege, se propune ca folosirea mijloacelor de constrângere să fie subordonată principiilor necesității, gradualității și proporționalității. În acest fel, modalitățile, procedurile și, în general, condițiile în care acționează polițistul vor fi cunoscute inclusiv de cetățean. Transpunerea principiilor enunțate se va realiza prin formulări accesibile, predictibile, care să permită cetățenilor cunoașterea și conformarea la acestea, cât și asumarea consecințelor unui eventual comportament agresiv.

			Este foarte important de reținut, că pentru fiecare dintre nivelurile de pericol, care antrenează un răspuns adecvat din partea polițistului, textul de lege prevede expres <i>scopul</i> utilizării forței, fie că este vorba de forța fizică, de aplicarea cătușelor, de mijloace neletale sau letale. Despre „piramida pericolului”, în Expunerea de motive a proiectului sunt prezentate detaliat, inclusiv grafic, modalitățile de utilizare a forței.
25.		Art. 32¹⁰. (1) Polițistul are dreptul de a folosi forța fizică în scopul înfrângerii rezistenței fizice a persoanei care, fără a folosi violența, se opune ori nu se supune solicitărilor legale ale polițistului, potrivit art. 31 alin. (1) lit. m) – o) sau referitoare la: a) conducerea la sediul poliției sau al altor organe; b) efectuarea percheziției potrivit normelor de procedură penală, a controlului corporal și al bagajelor persoanei legitimate, precum și a vehiculului utilizat de aceasta; c) aplicarea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare. (2) Polițistul are dreptul de a utiliza mijloace	La construcția normei, s-a plecat de la ipoteza că <i>prezența polițistului, modul în care acesta se prezintă în fața subiectului, se comportă, așezarea sa în teren în funcție de situație, reprezintă primul nivel de utilizare a forței</i>. Starea sa fizică, pregătirea sportivă, forma fizică în care se află polițistul, îl pot determina pe subiect să-și schimbe comportamentul, să adopte o altă atitudine, de conformare la solicitările legale ale

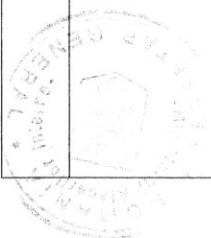
adecvate pentru a opri și pătrunde în vehicule sau pentru a pătrunde în orice spații închise în care se află persoana aflată în situațiile prevăzute la alin.(1), în scopul extragerii acestora.

polițistului. În această etapă, *verbalizarea* reprezintă un pilon important, prin aceea că *permite polițistului să-și facă cunoscută conduita* către cei prezenți (subiect – care este astfel somat să se conformeze; colegul partener – pentru a conlucra eficient în echipă; terți - care s-ar putea afla în zonă și care ar putea evita sau ocoli situația potențial periculoasă) și să aplaneze sau evite escaladarea situației.

Așadar, polițistul poate soluționa situația potențial violentă apărută, fără a utiliza forța, prin:

- dispoziția ca persoana să facă sau să nu facă o anumită acțiune;
- avertizarea prealabilă cu privire la utilizarea forței, în cazul nerespectării dispoziției.

Doar după ce aceste mijloace non-violente, de impunere a legii, au fost epuizate se poate apela la forța fizică, cu respectarea regulilor generale redată la

			art.32⁹. Cât privește <i>rezistența persoanei</i> de a se conforma solicitărilor legale ale polițistului, referită și în „<i>piramida pericolului</i>”, putem avea de a face cu o <i>rezistență pasivă</i> (adică, aceasta nu se conformează sau este necooperantă, dar rezistența fizică pe care o opune este minimă – de ex., stă în picioare, nu se mișcă, nu se deplasează în direcția cerută; se așează la sol și refuză deplasarea prin propria sa putere; se ține/prinde de un obiect fix sau de altă persoană) sau cu o <i>rezistență activă</i> (acțiunile sale fizice sau verbale sunt orientate pentru a determina împiedicarea polițistului de a o lua sub control și fără a urmări rănirea polițistului – fuga de la locul incidentului, de sub controlul polițistului; eschiva, scăparea din priză, din strânsoarea polițistului).
26.		Art. 32¹¹. (1) Polițistul are dreptul de a utiliza cătușe sau alte	Textul în vigoare al legii (art.33, propus pentru abrogare)

mijloace de imobilizare în scopul împiedicării sau neutralizării acțiunilor violente ale oricărei persoane.

(2) În scopul prevenirii autovătămării persoanei ori apariției unei stări de pericol la adresa vieții, sănătății sau integrității corporale a polițistului sau a altei persoane, polițistul are dreptul de a utiliza mijloacele prevăzute la alin. (1), dacă:

a) persoana condusă la sediul poliției este cunoscută cu un comportament violent la adresa sa, a persoanelor sau bunurilor;

b) persoana condusă la sediul poliției a comis sau este suspectă de săvârșirea unei infracțiuni cu violență ori a unor acte de terorism;

c) persoana a evadat din starea legală de reținere sau deținere ori s-a sustras de la executarea unei măsuri preventive sau a unei pedepse privative de libertate;

d) dotările mijlocului de transport utilizat sau itinerariul de deplasare nu permit adoptarea unor măsuri care să prevină săvârșirea unor acțiuni violente sau fuga;

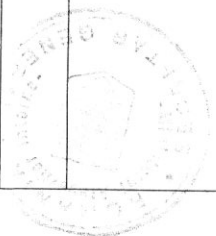
e) persoana face obiectul unei măsuri privative de libertate dispuse în vederea înlăturării unei stări de pericol pentru ordinea publică.

(3) Dispozițiile legale referitoare la utilizarea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare, prevăzute de reglementările privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, se aplică în mod corespunzător.

stabilește că *polițistul are în dotare cătușe*, însă, în privința utilizării acestora, norma este lapidară.

Piramida pericolului, menționată în motivarea articolului precedent, se referă la situații în care violența se produce la momentul interacțiunii polițist – subiect. Totuși, *riscul de pericol* la adresa integrității sau vieții persoanei există și atunci când subiectul este cunoscut cu un comportament agresiv.

Pornind de la aceste premise, se instituie norme clare, în privința utilizării cătușelor. Sintetizând, scopul utilizării cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare va viza: - *împiedicarea sau neutralizarea acțiunilor violente ale persoanei*; - *prevenirea autovătămării persoanei ori apariției unei stări de pericol* la adresa vieții, sănătății sau integrității corporale a polițistului sau a altei persoane. Întrucât, în legislația națională există și alte norme referitoare

			la condițiile de utilizare a cătușelor, o prevedere specială care să stabilească faptul că „dispozițiile legale referitoare la utilizarea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare, prevăzute de reglementările privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, se aplică în mod corespunzător”, asigură predictibilitatea necesară cunoașterii și aplicării normelor incidente.
27.		Art. 32¹². Polițistul are dreptul de a utiliza bastoane, tonfe, dispozitive cu substanțe iritant-lacrimogene și/sau paralizante, câini de serviciu, scuturi de protecție, căști cu vizor, dispozitive cu electroșocuri, arme neletale cu bile de cauciuc sau alte arme neletale, precum și alte mijloace de imobilizare care nu pun în pericol viața sau nu produc o vătămare corporală gravă, în scopul împiedicării sau neutralizării acțiunilor violente ale persoanei, atunci când: a) utilizarea forței fizice nu a fost sau nu este aptă să producă acest rezultat; b) aceasta intenționează să săvârșească sau săvârșește acțiuni violente cu obiecte, dispozitive, substanțe sau animale ce pot pune în pericol viața,	Textul propus respectă standardul „piramidei pericolului”, astfel ca utilizarea forței să fie adecvată nivelului de pericol pe care-l reprezintă acțiunile persoanei.

		sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.	
28.		Art. 32¹³. Polițistul este obligat ca, în cel mai scurt timp, să solicite serviciilor specializate acordarea asistenței medicale de urgență persoanelor împotriva cărora au fost utilizate dispozitive cu electroșocuri, persoanelor afectate de utilizarea substanțelor iritant-lacrimogene, precum și persoanelor rănite prin utilizarea mijloacelor de constrângere. De îndată ce va fi posibil, situația se raportează verbal și, ulterior, se întocmește un proces-verbal.	Textul propus tratează exclusiv <i>garanții la adresa drepturilor persoanelor</i> , împotriva cărora au fost utilizate mijloace de constrângere neletale.
29.	Art. 33 (1) Pentru descurajarea, împiedicarea și neutralizarea acțiunilor agresive ale persoanelor care tulbură ordinea și liniștea publică, acțiuni ce nu au putut fi înlăturate sau anihilate prin utilizarea altor mijloace, polițiștii pot folosi scuturi de protecție, căști cu vizor, bastoane din cauciuc, bastoane cu energie electrostatică, dispozitive cu substanțe iritant-lacrimogene și paralizante, jeturi de apă, arme cu glonț din cauciuc și cătușe, câini de serviciu, precum și alte mijloace de imobilizare care nu pun în pericol viața sau nu produc o vătămare corporală gravă. (2) Mijloacele prevăzute la alin. (1) pot fi folosite împotriva persoanelor care: a) întreprind acțiuni care pun în pericol integritatea corporală, sănătatea sau bunurile altor persoane;	Art. 33. Se abrogă	Textul este propus pentru abrogare, având în vedere că ipotezele sunt acoperite de dispozițiile art.32 ⁹ - 32 ¹³ , de o manieră mult mai detaliată, predictibilă.

	b) blochează, în afara condițiilor legii, căile publice de circulație, încearcă să pătrundă, pătrund fără drept sau refuză să părăsească sediile autorităților publice, ale partidelor politice, ale instituțiilor și organizațiilor de interes public ori privat, periclitează în orice mod integritatea sau securitatea acestora ori a personalului sau tulbură desfășurarea normală a activității; c) ultragiază persoanele cu funcții ce implică exercițiul autorității publice; d) se opun sau nu se supun, prin orice mijloace, îndeplinirii solicitărilor legale ale polițistului, numai dacă există o temere legitimă că prin acțiunile lor pot pune în pericol integritatea corporală sau viața polițistului. (3) Folosirea mijloacelor prevăzute la alin. (1) împotriva participanților la acțiunile agresive se va face în mod gradual, după avertizarea prealabilă asupra utilizării unor asemenea mijloace și acordarea timpului necesar pentru încetarea acțiunilor și conformarea la solicitările legale ale polițistului; excepție fac cazurile extreme. Orice acțiune în public și în cazuri extreme se face prin anunțare: "Poliția!" (4) Folosirea mijloacelor prevăzute la alin. (1) nu trebuie să depășească nevoile reale pentru împiedicarea sau neutralizarea acțiunilor agresive.	
30.	Art. 34. (1) În caz de necesitate polițistul poate folosi, în situațiile și în condițiile prevăzute de lege, forța	Atunci când persoana ripostează cu violență extremă, letală, se justifică utilizarea

	armelor albe sau a armelor de foc. Armele de foc se folosesc după somația: "Stai, stai că trag!" (2) În cazurile de legitimă apărare polițistul poate folosi armele de foc, fără somație. (3) Folosirea armamentului din dotare pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, în condițiile și în situațiile prevăzute de lege, înlătură caracterul penal al faptei.	Se abrogă.	armelor albe sau armelor de foc letale. Regimul juridic al utilizării armelor de foc nu suferă modificări prin acest proiect, având în vedere că dispozițiile acestui articol se coroborează cu cele ale Legii nr.17/1996 privind regimul armelor de foc și al munițiilor (care a suferit intervenții legislative recente, prin Legea nr.180/2016, în vigoare din 17 octombrie 2016). Textul alin.3 se abrogă însă, având în vedere că ipoteza este acoperită de <u>art.32° alin.(5)</u>
31.	ART. 35 Se interzice folosirea mijloacelor prevăzute la art. 33 și 34 împotriva femeilor cu semne vizibile de sarcină, împotriva persoanelor cu semne vădite de invaliditate și copiilor, cu excepția cazurilor în care aceștia înfăptuiesc un atac armat sau în grup, care pune în pericol viața sau integritatea corporală a uneia ori mai multor persoane.	Art. 35. Se interzice folosirea mijloacelor prevăzute la art. 32¹¹ alin. (1), art. 32¹² și art. 34 împotriva femeilor cu semne vizibile de sarcină, persoanelor cu semne vizibile ale unei dizabilități și copiilor, cu excepția cazurilor în care aceștia înfăptuiesc un atac armat sau în grup, care pune în pericol viața sau integritatea corporală a uneia ori mai multor persoane.	Intervenția vizează exclusiv refacerea trimiterilor la normele incidente, având în vedere completările propuse anterior, cu privire la utilizarea mijloacelor de constrângere.
32.		Art. 35¹. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, polițistul are obligația să poarte asupra sa insigna de polițist sau legitimația de serviciu și mijloacele de constrângere și de protecție din dotare, precum și	Protecția polițistului reclamă și o atitudine corespunzătoare din partea acestuia, care ține de responsabilitatea pe care o are cu privire la propria siguranță.

		să utilizeze mijloacele din dotare necesare îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege.	Textul vizează și corelarea cu art.40 alin.(1) din Legea nr.218/2002, care stabilește obligația polițistului de a-și declina calitatea, prin prezentarea insignei sau a legitimației de serviciu.
33.		Art. 35². Unitățile de poliție trebuie să asigure pregătirea profesională a polițistului, cu privire la modul de acțiune în situația aplicării măsurilor polițienești și utilizarea mijloacelor de constrângere. Polițistul este obligat să participe la programele de pregătire profesionale și să mențină un nivel adecvat de pregătire fizică.	În ceea ce privește pregătirea profesională a polițistului cu privire la utilizarea forței, precizăm faptul că demersul de instituire a acestei obligații a avut în vedere anumite considerente ale Curții Europene a Drepturilor Omului invocate în cauze referitoare la utilizarea armelor de foc, în care instanța a evidențiat critici cu privire la pregătirea personalului care a utilizat armele de foc (<i>Soare și alții împotriva României¹ și McCann și alții împotriva Regatului Unit</i>). În aceste context, s-a apreciat ca fiind utilă și necesară introducerea unei norme care să instituie pentru unitățile de poliție

¹ Hotărârea pronunțată la data de 22 februarie 2011, rămasă definitivă la 22.05.2011

			această obligație de pregătire. O astfel de directivă este prevăzută de <i>Principiile de bază ale ONU privind folosirea forței și a armelor de foc de către forțele de menținere a ordinii</i> , adoptate la 7 septembrie 1990 cu ocazia celui de-al 8-lea Congres ONU privind Prevenirea Infracțiunilor și Tratatamentul aplicat Infracților (Havana, Cuba) (pct.18, 19, 20).
34.	Art. 38 Polițistul este obligat să ia măsurile necesare pentru înlăturarea pericolelor care amenință ordinea publică sau siguranța persoanelor, în toate situațiile în care ia cunoștință direct ori când este sesizat despre acestea.	(2) Polițistul are dreptul de a pătrunde într-o locuință sau orice spațiu delimitat în orice mod ce aparține ori este folosit de o persoană fizică sau juridică, fără consimțământul acesteia sau al reprezentatului legal, pentru: a) a salva viața sau integritatea corporală a unei persoane, dacă există indicii că în acel spațiu este o persoană aflată în pericol; b) a preveni răspândirea unei epidemii, dacă există indicii că în acel spațiu este o persoană decedată; c) a prinde autorul unei infracțiuni flagrante,	<i>[Textul a fost reformulat, pentru mai multă claritate, ca urmare a unor observații comunicate în cadrul procedurii de transparență decizională]</i> Deși există o obligație clară, a polițistului, de a lua măsurile necesare pentru înlăturarea pericolelor care amenință ordinea publică sau siguranța persoanelor, <i>legea nu stabilește și condițiile</i> în care aceasta ar trebui să fie îndeplinită. Instituirea unor reguli exacte devine necesară atunci când intervenția presupune pătrunderea într-un spațiu

	comisă prin folosirea unei arme ori substanțe explozive, narcotice sau paralizante, prin violență, ori de către o persoană mascată, deghizată sau travestită, dacă există indicii că acesta se află în acel spațiu; d) a prinde autorul unui act terorist, dacă există indicii că acesta se află în acel spațiu. (3) Dreptul prevăzut la alin. (2) se exercită inclusiv prin folosirea forței: a) dacă există motive temeinice pentru a anticipa rezistență armată sau alte tipuri de violență ori există un pericol cu privire la distrugerea probelor; b) în cazul unui refuz sau dacă nu a fost primit niciun răspuns la solicitările polițistului de a pătrunde în acel spațiu. (4) Înainte de a pătrunde în spațiul privat, polițistul are obligația de a raporta despre aceasta verbal, ierarhic, cu excepția situației în care nu este posibil. În acest caz, raportarea se face în cel mai scurt timp posibil. (5) După înlăturarea pericolului ori prinderea autorului infracțiunii sau actului terorist, polițistul are obligația de a părăsi spațiul respectiv, cu excepția situației în care obține consimțământul de a rămâne din partea persoanei îndreptățite. Cu această ocazie nu se efectuează acte specifice percheziției domiciliare. (6) În situația în care este necesară luarea unor măsuri de conservare a locului săvârșirii infracțiunii și de ridicare sau conservare a	privat pentru a <i>salva o viață</i> sau pentru a <i>prinde autorul unei infracțiuni (comise cu violență)</i> sau al unui <i>act terorist</i>. Introducerea unor astfel de reglementări este în deplin acord cu dispozițiile constituționale referitoare la inviolabilitatea domiciliului (art.27 din Constituția României, republicată), care stabilesc dreptul ca, <i>prin lege</i>, să poată fi instituite <i>situații derogatorii</i> de la interdicția pătrunderii sau rămânerii în domiciliul ori în reședința unei persoane fără învoirea acesteia, dacă valorile protejate constau în: <i>înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane, apărarea ordinii publice</i> (art.27 alin.(2) lit.b și c). Pentru a nu da naștere la eventuale abuzuri, aceste situații au un <i>caracter limitat</i> și sunt clar exprimate. Raportat, la textul art. 27 din Constituția României, republicată, precizăm faptul că
--	--	--

mijloacelor materiale de probă, polițistul are dreptul să îndepărteze temporar persoanele din spațiul respectiv sau să solicite acestora să rămână pe loc până la identificarea lor.

(7) Cu privire la pătrunderea în spațiul privat și măsurile adoptate, polițistul întocmește un proces-verbal. O copie a procesului-verbal se predă persoanelor cărora le aparține sau care folosesc spațiul în care a pătruns polițistul.

inviolabilitatea domiciliului nu este și nu poate fi absolută. În context, „inviolabilitatea domiciliului nu poate opri cursul justiției, nu poate servi ca mijloc de protejare a persoanelor care încalcă legea, nu poate duce la imposibilitatea luării măsurilor necesare pentru salvarea vieții sau averii unei persoane, apărarea siguranței naționale, ordinii publice etc. Situațiile de limitare a principiului inviolabilității domiciliului prevăzute în Constituție sunt în concordanță cu prevederi similare din convențiile internaționale privind drepturile omului.” (I. Muraru, E.S. Tănăsescu, Constituția României comentariu pe articole, p.264). Din această perspectivă, evidențiem dispozițiile art.8 alin.(2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (referitoare la dreptul la respectarea vieții private și de familie), care prevăd că: „nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept

decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a morale, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

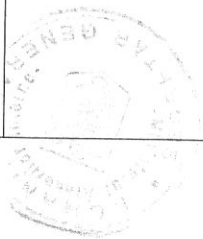
De asemenea, evidențiem că derogările prevăzute la art. 27 alin.(2) lit.b) și c) din Constituție, prezintă relevanță din următoarea perspectivă:

- ipoteza prevăzută prevăzută la alin.(2) lit.b) se referă la acțiunea ce are ca scop înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane, ceea ce corespunde în drept cu starea de necesitate. „Această ipoteză are în vedere că în desfășurarea vieții social-umane se ivesc uneori situații de fapt, provocate fie de oameni, fie de cauze fortuite, care pun în pericol valori sociale

		ocrotite de lege, iar salvarea acestora de la un pericol nu este posibilă decât prin săvârșirea unei fapte care în mod obișnuit este socotită ca ilicită. În aceste situații fapta săvârșită pentru salvarea valorilor aflate în pericol se consideră comisă în stare de necesitate. Se consideră a fi stare de necesitate în caz de incendiu, inundații, cutremure de pământ. În asemenea, situații nu numai autoritățile, dar și cetățenii pot pătrunde în locuința unei persoane în scopul de a înlătura primejdia privind viața, integritatea sau bunurile unei persoane. De asemenea, se mai poate pătrunde în locuința unei persoane, fără învoirea acesteia, și pentru salvarea unei persoane, fără învoirea acesteia, și pentru salvarea unei persoane care încercat să se sinucidă sau a unei persoane accidentate sau, bineînțeles și în caz de strigăte de ajutor dinăuntru. Asemenea fapte, comise în asemenea situații beneficiază de efectele stării de necesitate" (M. Constantinescu, A. Iorgovan, I. Muraru, E.S.
--	--	---

			Tănăsescu, Constituția României revizuită – comentarii și explicații, p.53). -ipoteza prevăzută la alin.(2) lit.c), care se referă la <i>apărarea securității naționale sau a ordinii publice</i>, trebuie înțeleasă prin prisma necesității unei protecții speciale și eficiente, în cazul comiterii unor infracțiuni ce prezintă un grad sporit de pericol social. Cu ocazia elaborării Constituției României în 1991, în privința acestei derogări a fost susținut argumentul potrivit căruia, „în cazul săvârșirii unor fapte contrare ordinii publice sau siguranței naționale, prinderea infractorului implică și urmărirea în domiciliul său” (Geneza Constituției României 1991, p.302). Textul propus conține <i>garanții</i>, astfel încât acțiunea polițistului să nu se transforme într-un abuz; aceste garanții pornesc de la însăși <i>situațiile limitative</i> de intervenție, obligația de a raporta înainte de intervenție
--	--	--	---

			(la 112), de a părăsi spațiul imediat de pericolul a fost îndepărtat, de a nu face activități specifice percheziției domiciliare și de a întocmi un raport scris al intervenției (a cărui copie va fi predată proprietarului, la cererea acestuia).
		Art. 38¹. În toate situațiile în care ia cunoștință direct ori când este sesizat despre posibile cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice formă de violență asupra copilului, polițistul este obligat să sesizeze direcția generală de asistență socială și protecția copilului, pentru luarea măsurilor prevăzute de lege.	Textul propus este corelat cu dispozițiile art.98 și 99 din Legea nr.272/2004, care instituie cadrul legal și competențele privind gestionarea situației copiilor aflați în dificultate.
35.	ART. 39 Polițistul este obligat să ia măsurile necesare pentru ocrotirea vieții, sănătății și integrității corporale a persoanelor a căror pază o asigură și, în special, să ia imediat măsuri ca îngrijirile medicale să le fie acordate de fiecare dată când acestea se impun.	(2) Polițistul are dreptul să solicite intervenția autorităților competente sau să sesizeze reprezentantul legal, atunci când, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, identifică persoane care, din cauza vârstei sau stării fizice ori psihice se află	Textul propus instituie o altă garanție, că polițistul va face ceea ce trebuie pentru a elimina o stare de dificultate în care se pot afla anumite persoane, din cauza vârstei, stării fizice ori psihice, și pentru a asigura luarea măsurilor de protecție necesare.

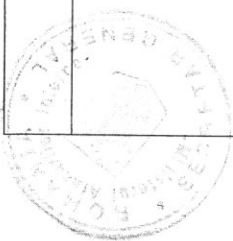

		în dificultate și este necesară luarea unor măsuri de protecție. Autoritățile competente sau reprezentantul legal au obligația de a interveni de îndată.	
36.		Art. 39¹. (1) În vederea asigurării protecției persoanelor prevăzute la art. 26 alin. (1) pct. 11 și 12, unitatea de poliție competentă elaborează un plan de protecție care va cuprinde cel puțin următoarele: date privind persoana a cărei protecție se acordă, temeiul legal al protecției, măsurile de protecție instituite, resursele logistice, umane sau de altă natură alocate, perioada în care se acordă protecția, situațiile în care protecția încetează. (2) Protecția se acordă dacă persoana care face obiectul măsurilor de protecție sau, după caz, reprezentantul acesteia: a) își exprimă acordul cu privire la măsurile de protecție; b) oferă informațiile necesare implementării măsurilor de protecție; c) se conformează măsurilor de protecție stabilite; d) se abține de la orice activitate care pune în pericol viața, sănătatea sau integritatea corporală, a sa, a polițiștilor care asigură protecția ori a altei persoane, sau ordinea publică. (3) Protecția încetează în cazul în care una dintre condițiile prevăzute la alin. (2) nu mai este îndeplinită. În cazul în care măsura de protecție a fost instituită în baza normelor de procedură	Textul detaliază asupra regulilor ce stabilesc obligația polițistului de a asigura protecția unor persoane, care, potrivit legii, au acest drept.

		penală, pentru încetarea acesteia, unitatea de poliție sesizează organul judiciar care a dispus-o.	
37.	(1) Pentru realizarea activităților de prevenire, depistare, investigare sau urmărire penală a infracțiunilor sau executării pedepselor, prevenire și combatere a altor fapte ilegale, precum și de menținere a ordinii și siguranței publice, acțiunile polițistului în spații publice, precum și intervenția realizată în condițiile art. 38 ori pentru executarea unui mandat, pot fi înregistrate cu mijloacele foto-audio-video din dotare, fără consimțământul persoanelor. (2) Pentru realizarea activităților de prevenire, depistare, investigare sau urmărire penală a infracțiunilor, prevenire și combatere a altor fapte ilegale, precum și de menținere a ordinii și siguranței publice, Poliția Română poate înregistra cu mijloacele foto-audio-video din dotare persoane sau grupuri de persoane aflate în spații publice, în cazul în care există motive de a presupune că ar putea fi comise infracțiuni sau alte fapte ilegale ori tulburată ordinea și siguranța publică.	Art. 39². (1) În scopul realizării activităților de prevenire, depistare, investigare sau urmărire penală a infracțiunilor sau executării pedepselor, prevenire și combatere a altor fapte ilegale, precum și de menținere a ordinii și siguranței publice: a) acțiunile polițistului în spații publice, precum și intervenția realizată în condițiile art. 38 ori pentru executarea unui mandat, pot fi înregistrate cu mijloacele foto-audio-video din dotare, fără consimțământul persoanelor vizate; b) Poliția Română este autorizată să fixeze cu mijloacele foto-audio-video sau prin alte mijloace tehnice din dotare momente operative cu privire la activități publice desfășurate în locuri publice, fără consimțământul persoanelor vizate, în cazul în care există motive verosimile pentru a bănuși că în aceste locuri publice ar putea fi comise infracțiuni sau alte fapte ilegale ori tulburată ordinea și siguranța publică. (2) Poliția Română este autorizată să acceseze, în mod direct și gratuit, sistemele de supraveghere a spațiilor publice ce sunt instalate în scopul prevenirii criminalității, pazei bunurilor și protecției persoanelor sau supravegherii traficului rutier și care aparțin organelor administrației publice centrale sau locale, cu excepția celor cu atribuții în domeniul apărării și securității	Acțiunile polițistului vor putea fi înregistrate cu mijloacele audio-video sau foto din dotare, fără consimțământul persoanelor. Înregistrările se vor realiza în scop de prevenire, cercetare și combatere a infracțiunilor, precum și pentru menținerea și asigurarea ordinii publice. În practica polițiilor din alte state, pentru acest scop se utilizează așa numitele „bodycam”, fixate pe echipamentul polițistului. De asemenea, ca activitate nesistematică, se propune instituirea dreptului Poliției Române de a înregistra cu mijloace din dotare persoane sau grupuri de persoane <i>aflate în spații publice</i>, pentru un scop clar determinat. Pentru comparație, arătăm că potrivit Legii poliției elvețiene (cantonul Berna), la <i>evenimentele publice sau în</i>

	naționale, atunci când: a) există motive verosimile pentru a bănuși că imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video prelucrate prin aceste sisteme pot servi la identificarea: 1. persoanelor care pregătesc, săvârșesc sau au săvârșit o infracțiune; 2. persoanelor care au fost prezente la locul săvârșirii unei infracțiuni ori au cunoștință despre faptă, autor sau despre bunurile având legătură cu fapta; 3. persoanelor date în urmărire sau căutate potrivit legii; 4. bunurilor supuse confiscării, interzise la deținere, căutate potrivit legii sau care pot fi utilizate ca probe într-o procedură judiciară. b) imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video prelucrate prin aceste sisteme sunt necesare pentru: 1. constituirea și adaptarea dispozitivelor de menținere a ordinii publice, cu ocazia adunărilor publice sau a evenimentelor ce implică prezența unui public numeros, precum și pentru realizarea intervenției în cazul în care adunările publice își pierd caracterul pașnic și civilizat; 2. îndrumarea, supravegherea și controlul respectării normelor de circulație rutieră. (3) Se interzice prelucrarea datelor cu caracter personal conținute de imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video în alte scopuri decât cele în care au fost colectate, cu excepția	<i>contextul unor astfel de demonstrații, Poliția cantonală poate filma sau fotografia persoane sau grupuri de persoane, înregistra declarațiile acestora în cazul în care există motive serioase de a presupune că ar putea fi comise acte pedepsibile, împotriva persoanelor sau bunurilor.</i> De asemenea, în Ungaria, potrivit dispozițiilor cuprinse în Legea Poliției, <i>Poliția poate instala dispozitive de înregistrare a imaginilor în zonele publice și poate realiza înregistrări în cazul în care este necesar în scopul menținerii ordinii publice, securității publice, prevenirii criminalității sau combaterii criminalității.</i>
--	---	---

		situațiilor prevăzute expres de lege și numai dacă sunt asigurate garanțiile necesare pentru protejarea drepturilor persoanelor vizate. (4) Poliția Română poate păstra imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video obținute potrivit alin. (1) sau (2) pe o perioadă de 6 luni de la data obținerii acestora, cu excepția situațiilor în care sunt utilizate în cadrul unei proceduri judiciare, caz în care acestea urmează regimul probelor. La împlinirea acestui termen imaginile și/sau înregistrările se distrug, prin proceduri ireversibile.	
38.	Art. 40. (1) În exercitarea atribuțiilor de serviciu polițistul este obligat să prezinte insigna sau legitimația de serviciu, după caz, pentru a-și face cunoscută, în prealabil, calitatea, cu excepția situațiilor în care rezultatul intervenției sau siguranța ulterioară a polițistului ar fi periclitată. (2) Înainte de intrarea în acțiune sau efectuarea intervenției ce nu suferă amânare polițistul este obligat să se prezinte verbal, iar după încheierea oricărei acțiuni sau intervenții, să se legitimeze și să își declare funcția și unitatea de poliție din care face parte.	Art. 40. (1) În exercitarea atribuțiilor de serviciu, polițistul este obligat să își facă, în prealabil, cunoscută calitatea, astfel: a) dacă este în uniformă, prin prezentarea verbală a numelui și prenumelui, precum și a unității de poliție din care face parte; b) dacă este în ținută civilă, prin prezentarea datelor prevăzute la lit. a), precum și a legitimației de serviciu sau a insignei. (2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), atunci când siguranța polițistului sau rezultatul intervenției ar putea fi periclitată, polițistul își face cunoscută calitatea imediat ce acest lucru este posibil. În acest caz, intervenția polițistului se face prin anunțare: "Poliția!".	<i>[Text nou introdus, ca urmare a valorificării unor observații formulate în cadrul procedurii de transparență decizională]</i> Intervenția normativă este justificată de nevoia de: - a stabili clar modul în care polițistul interacționează cu persoanele, pentru declinarea calității, în situația în care aceasta este „confirmată” și de portul uniformei de serviciu sau, dimpotrivă; - a elimina inadvertența dintre cele două alineate, cu privire la ordinea/necesitatea prezentării; deși alin.2 stabilește că, după

			încheierea acțiunii sau intervenției, polițistul se prezintă cu legitimația, textul alin.1 vorbește despre prezentarea insignei sau legitimației pentru a-și face cunoscută calitatea „în pralabil”.
	OUG nr.104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române		
39	Art. 27 În exercitarea atribuțiilor ce îi revin în zona de competență polițistul de frontieră este investit cu exercițiul autorității publice și are următoarele drepturi: a) să legitimeze și să stabilească identitatea persoanelor <i>care încalcă dispozițiile legale privind frontiera de stat ori a căror prezență în zona de frontieră este suspectă</i> și să ia măsurile legale ce se impun; b) să conducă la sediul poliției de frontieră <i>pe cei care prin acțiunile lor periclitizează viața persoanelor, ordinea publică sau alte valori ale statului de drept, persoanele suspecte de săvârșirea unor fapte ilegale la frontiera de stat, persoanele a căror identitate nu a putut fi stabilită, precum și urmăriții general și internațional; să verifice situația acestora și să ia, după caz, măsurile legale în cel mult 24 de ore,</i>	a) să legitimeze, să stabilească identitatea persoanelor și să ia măsurile legale ce se impun, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență; b) să conducă persoane la sediul poliției de frontieră, ca măsură administrativă, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență;	lit.a) – Legitimarea și stabilirea identității persoanelor necesită o <i>reglementare previzibilă</i>, astfel încât cetățeanul să știe <i>de ce și în ce condiții</i> poate fi realizată această activitate. Aceste detalieri sunt esențiale, pentru că <i>modalitățile în care polițistul poate acționa trebuie să fie cunoscute, atât de acesta, cât și de cetățean</i> (ca o garanție că este tratat în respect față de lege). A se vedea art. 27². lit.b) – Textul în vigoare tratează <i>conducerea la sediul poliției de frontieră</i>, fără însă a oferi nicio garanție cu privire la respectarea drepturilor

<i>cu respectarea dreptului la apărare;</i> ... e) să efectueze controlul persoanelor și al bagajelor, precum și al autovehiculelor, mijloacelor de transport feroviare, navelor sau aeronavelor, <i>atunci când exista indicii temeinice ca săvârșirea unei infracțiuni la regimul frontierei de stat este iminentă și ca persoana sau bunurile căutate se afla în zona controlată;</i> i) să utilizeze, <i>în raport cu natura și cu gradul de împotrivire a persoanei care a săvârșit o faptă ilegală, forța fizică și mijloacele specifice din dotare, inclusiv câinii de serviciu; folosirea acestora se va face</i> cu respectarea strictă a legii; ... n) să solicite sprijinul cetățenilor pentru urmărirea, prinderea, imobilizarea și conducerea la sediile poliției de frontieră a persoanelor care au săvârșit fapte ilegale ori a căror identitate nu a putut fi stabilită, pentru luarea măsurilor ce se impun, potrivit legii; ...	e) să efectueze controlul persoanelor și al bagajelor, precum și al vehiculului, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență; i) să utilizeze mijloace de constrângere, cu respectarea strictă a legii; ... n) să solicite, în condițiile legii, sprijinul populației pentru urmărirea, prinderea, imobilizarea și conducerea persoanelor la sediul poliției de frontieră, precum și pentru asistarea la efectuarea unor acte procedurale; n¹) să interzică oricărei persoane, ca temporar, să pătrundă într-un spațiu delimitat, marcat sau pe care l-a indicat, într-un imobil sau mijloc de transport, dacă prin acesta s-ar pune în pericol viața, sănătatea sau integritatea corporală, a sa ori a altei persoane, sau ar fi afectată desfășurarea normală a activității organelor abilitate; n²) să oprească forțat și să imobilizeze vehicule, inclusiv prin utilizarea mijloacelor din dotare, în condițiile legii;	persoanei. De aceea, pentru a asigura predictibilitatea normei, propunem ca această să fie tratată pe larg, astfel încât <i>dreptul polițistului de frontieră să fie acompaniat și de obligații</i>, care să se constituie în garanții asupra respectării drepturilor persoanei A se vedea art. 27³, 27⁵, 27⁶, 27⁷ și 27⁸. I lit.i) – ipotezele eliminate sunt acoperite de art.31¹ – 31⁶ și art.32² din proiect. lit.n) – textul a fost reformulat pentru mai multă rigoare. lit.n¹) – considerăm că nu se justifică prezența unei persoane neautorizate în „perimetrul locului săvârșirii unor infracțiuni sau a altor fapte antisociale”, în contextul importanței acestuia pentru probarea faptelor. lit.n²) – textul are în vedere protejarea vieții persoanelor și eliminarea riscului împiedicării
--	--	---

		n³) să avertizeze persoanele, prin orice mijloace, să înceteze acțiunile ilegale;	desfășurării normale a activității organelor abilitate. [lit.n¹) a fost reformulată potrivit observațiilor din procedura de transparență decizională, prin eliminare sintagmei „ori să-l părăsească”]
		Art. 27¹ (1) Polițistul de frontieră are dreptul să solicite persoanei legitimate să țină mâinile la vedere și, după caz, să renunțe temporar la mijloacele ce pot fi folosite pentru un <i>atac armat</i>. (2) Polițistul de frontieră are dreptul să solicite persoanei care face obiectul controlului corporal să adopte o poziție inofensivă, ce permite realizarea efectivă și în siguranță a acestui control. Prin <i>poziție inofensivă</i> se înțelege: a) ținerea mâinilor deasupra capului sau paralel cu solul, b) depărtarea picioarelor, c) adoptarea poziției șezut, d) adoptarea poziției culcat, e) altă poziție a corpului, care previne săvârșirea unei acțiuni violente îndreptate împotriva polițistului de frontieră și respectă demnitatea umană. (3) Solicitarea de a adopta o poziție inofensivă trebuie să fie adecvată pericolului pe care-l poate reprezenta persoana și să nu depășească nevoile reale pentru atingerea scopului intervenției. Se	A se vedea motivația de la art.32¹, introdus în Legea nr.218/2002.

interzice solicitarea adoptării poziției șezut sau culcat în cazul femeilor cu semne vizibile de sarcină, persoanelor cu semne vizibile ale unei dizabilități și copiilor.

(4) În înțelesul prezentei legi, prin *atac armat* se înțelege atacul săvârșit de o persoană cu o armă de foc sau cu obiecte, dispozitive, substanțe sau animale ce pot pune în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.

(5) Se prezumă intenția săvârșirii unei acțiuni violente îndreptate împotriva polițistului de frontieră fapta persoanei de a se apropia de acesta după ce, în prealabil, a fost avertizată prin cuvintele: *Poliția de frontieră, stai! – Nu te apropia!*, ori de a nu se conforma solicitărilor prevăzute la alin.(1) sau (2).

40.

Art. 27²

(1) Polițistul de frontieră are dreptul să legitimeze și să stabilească identitatea persoanei, în situația în care:

a) aceasta încalcă dispozițiile legale, ori există motive verosimile pentru a bănuși că pregătește sau a comis o faptă ilegală la regimul frontierei de stat;

b) prezența acesteia în zona de frontieră este suspectă sau nu poate fi justificată;

c) există motive verosimile pentru a bănuși că aceasta a fost prezentă la locul săvârșirii unei fapte ilegale ori are cunoștință despre faptă, autor sau despre bunurile având legătură cu fapta;

A se vedea motivația de la art.32² introdus în Legea nr.218/2002.

d) aceasta solicită sprijinul sau intervenția organelor poliției de frontieră, ori când din cauza vârstei, stării de sănătate, dizabilității, consumului de alcool sau altor substanțe psihoactive, ori a altor asemenea circumstanțe, necesită sprijinul organelor abilitate;

e) descrierea acesteia corespunde unei persoane căutate potrivit legii, deține asupra sa bunuri sau se deplasează cu un vehicul, ambarcațiune ori aeronavă care corespunde descrierii unor bunuri sau mijloace de transport căutate potrivit legii;

f) aceasta desfășoară o activitate supusă, potrivit legii, unor autorizări, avize sau înregistrări ori este implicată într-o procedură legală în fața unei autorități sau instituții publice;

g) aceasta încearcă să pătrundă sau se află într-un spațiu în care accesul este controlat;

h) cu ocazia unor controale sau razii, efectuate în condițiile art. 27 lit. l);

i) există obligația legală de a se stabili identitatea acesteia.

(2) Persoana legitimată are dreptul de a fi informată verbal, de către polițistul de frontieră, cu privire la motivul legitimării.

(3) Stabilirea identității unei persoane se face pe baza actelor de identitate. Atunci când persoana nu poate prezenta un act de identitate, stabilirea identității se realizează pe baza unui act prevăzut cu fotografie sau a declarațiilor acesteia, precum și a verificărilor polițistului de frontieră, realizate pe loc, în bazele electronice de date la care are acces

potrivit legii.

(4) La solicitarea polițistului de frontieră, persoana are obligația de a înmâna acestuia actele prevăzute la alin. (3) și de a comunica informațiile necesare stabilirii sau, după caz, verificării identității sale.

(5) Atunci când măsurile prevăzute la alin. (3) nu au permis stabilirea identității, pentru realizarea acestui scop, polițistul de frontieră are dreptul să procedeze la:

a) identificarea unei alte persoane care poate oferi informații cu privire la identitate, dacă este posibil;

b) fotografierea, luarea și procesarea amprentelor, semnalmentelor și semnelor particulare ale persoanei;

c) să facă publică, prin orice mijloace, o fotografie, înregistrare, schiță sau descriere a persoanei, dacă există o convingere rezonabilă că această măsură va ajuta la stabilirea identității persoanei.

(6) Măsurile prevăzute la alin.(5) se realizează chiar și în lipsa consimțământului persoanei. Publicitatea se realizează exclusiv în scopul identificării persoanei, cu respectarea prezumției de nevinovăție.

(7) Datele cu caracter personal preluate potrivit alin.(5), se șterg din bazele de date ale poliției de frontieră imediat după identificarea persoanei, prin proceduri ireversibile, cu excepția situației în care sunt utilizate în cadrul unei proceduri judiciare în curs, caz în care acestea urmează regimul probelor aplicabil procedurii judiciare.

41		Art. 27³. (1) Polițistul de frontieră are dreptul de a efectua controlul corporal al persoanei legitimate și, după caz, al bagajelor sau vehiculului utilizat de aceasta, în scopul: a) ridicării bunurilor supuse confiscării, interzise la deținere, căutate potrivit legii sau care pot fi utilizate ca probe într-o procedură judiciară, atunci când există motive verosimile pentru a bănuși că persoana are asupra sa ori sub controlul său astfel de bunuri; b) identificării și ridicării unor arme, obiecte sau substanțe, ce pot fi folosite împotriva polițistului de frontieră, a altor persoane sau pentru autovătămare, atunci când persoana face obiectul măsurii conducerii la sediul poliției de frontieră, ori al unui mandat de aducere, ordonanțe de reținere, mandat de arestare sau de executare a pedepselor; c) identificării unor documente sau înscrisuri care pot servi la stabilirea identității unei persoane aflate în stare de inconștiență; d) identificării și ridicării unor arme, obiecte sau substanțe periculoase, atunci când persoana încearcă să pătrundă sau se află în locuri în care este interzis accesul cu acestea. (2) Controlul vehiculului se poate efectua și în scopul identificării unei persoane date în urmărire sau căutată potrivit legii, atunci când există motive verosimile pentru a bănuși că aceasta este	A se vedea motivația de la art.32³ introdus în Legea nr.218/2002.
----	--	--	---

prezentă în vehicul. În înțelesul prezentei legi, prin controlul vehiculului se înțelege controlul oricărui mijloc de transport pe cale rutieră, feroviară, aeriană sau pe apă.

(3) Controlul corporal se efectuează, cu respectarea demnității umane, de către o persoană de același sex cu persoana controlată și presupune examinarea externă a corpului și îmbrăcăminții unei persoane, vizual, precum și prin palpare și apăsare. Îmbrăcămintea groasă poate fi examinată separat. Atunci când prin examinare sunt identificate obiecte, la solicitarea polițistului de frontieră, persoana este obligată să le prezinte.

(4) Controlul bagajului presupune examinarea externă a acestuia, vizual, precum și prin palpare și apăsare. La solicitarea polițistului de frontieră, persoana are obligația de a le deschide și de a prezenta conținutul bagajului.

(5) Vehiculul se examinează prin vizualizarea compartimentelor care, prin construcție, sunt destinate transportului pasagerilor și mărfurilor. La solicitarea polițistului de frontieră, persoana are obligația de a deschide și prezenta conținutul compartimentelor.

(6) Atunci când persoana nu dă curs solicitărilor prevăzute la alin.(3) – (5), polițistul de frontieră poate proceda personal la efectuarea activităților solicitate, inclusiv prin folosirea forței.

(7) Obiectele se examinează la exterior fără a fi desfăcute sau demontate. Corespondența nu se deschide sau citește și nu se accesează telefonul,

un sistem informatic ori alt mijloc de comunicare sau de stocare a datelor.

(8) Nu constituie control corporal acțiunea polițistului de frontieră de a deposea persoana de o armă de foc sau armă albă a cărei deținere este vizibilă sau cunoscută.

(9) La efectuarea controlului pot fi folosite animale de serviciu și/ sau mijloace adecvate pentru detectarea obiectelor sau substanțelor.

(10) Rezultatul controlului se consemnează într-un proces-verbal, care se semnează de polițistul de frontieră și de persoana în cauză sau de reprezentantul legal. O copie a procesului-verbal se predă persoanei în cauză sau reprezentantului legal, refuzul semnării sau primirii consemnându-se în cuprinsul documentului.

(11) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere dreptului polițistului de frontieră de a efectua, după caz, percheziția corporală sau percheziția vehiculului, în cazurile și condițiile prevăzute de normele de procedură penală sau de cele privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate.

42

Art. 27⁴.

(1) Polițistul de frontieră are dreptul să conducă o persoană la sediul poliției de frontieră, atunci când:

a) în condițiile art. 27² alin.(3), nu s-a putut stabili identitatea acesteia, ori există motive verosimile pentru a bănuși că identitatea declarată nu este

A se vedea motivația de la art.32⁴ introdus în Legea nr.218/2002.

reală sau că documentele prezentate nu sunt veridice;

b) din cauza comportamentului, locului, momentului, circumstanțelor, ori bunurilor aflate asupra sa, există motive verosimile pentru a bănuși că pregătește sau a comis o faptă ilegală;

c) prin acțiunile sale periclitează viața, sănătatea sau integritatea corporală, a sa ori a altei persoane, sau ordinea publică;

d) luarea unor măsuri legale, pe loc, ar putea crea un pericol pentru aceasta sau pentru ordinea publică.

(2) Polițistul de frontieră are obligația de a raporta șefului său ierarhic despre conducerea persoanei la sediul poliției de frontieră, în cel mai scurt timp posibil de la momentul sosirii la sediu.

(3) Verificarea situației de fapt și, după caz, luarea măsurilor legale față de persoana condusă la sediul poliției de frontieră se realizează, cu celeritate. După finalizarea acestor activități, polițistul de frontieră are obligația de a permite persoanei să părăsească, de îndată, sediul poliției de frontieră.

(4) Verificarea situației de fapt și, după caz, luarea măsurilor legale față de persoana condusă la sediul poliției de frontieră se realizează fără a se depăși 8 ore de la momentul inițierii deplasării. La expirarea acestui termen, persoana are dreptul de a părăsi sediul poliției de frontieră.

(5) În situația în care identitatea persoanei nu a putut fi stabilită în termenul prevăzut la alin.(4),

		acest termen se prelungește cu perioada necesară stabilirii identității, verificării situației de fapt și, după caz, luării măsurilor legale, fără a se depăși 12 ore de la momentul inițierii deplasării. La expirarea acestui termen, persoana are dreptul de a părăsi sediul poliției de frontieră, chiar dacă identitatea sa nu a putut fi stabilită. (6) Dacă în cadrul verificărilor se constată existența unei suspiciuni rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, se procedează conform normelor de procedură penală. Dispozițiile alin.(3) - (5), referitoare la dreptul persoanei de a părăsi sediul poliției de frontieră, nu se aplică în cazul în care s-a dispus reținerea ori arestarea preventivă.	
43		Art. 27⁵. Dacă persoana legitimată sau condusă la sediul poliției de frontieră sau al altor instituții prezintă simptome vizibile care relevă necesitatea acordării asistenței medicale de urgență, în cel mai scurt timp, polițistul de frontieră solicită serviciilor specializate acordarea acestei asistențe.	A se vedea motivația de la art.32 ⁵ introdus în Legea nr.218/2002.
44		Art. 27⁶. (1) Persoana condusă la sediul poliției de frontieră are următoarele drepturi: a) de a fi informată cu privire la motivele conducerii la sediul poliției de frontieră; b) de a fi informată cu privire la drepturile ce-i revin; c) de a formula contestație împotriva dispunerii	A se vedea motivația de la art.32 ⁶ introdus în Legea nr.218/2002.

măsurii, potrivit art.277;

d) de a fi asistată de un avocat, potrivit legii, de a comunica direct cu acesta, în condiții care să asigure confidențialitatea, precum și de a nu da nici o declarație fără prezența acestuia, cu excepția comunicării datelor de identificare, ori a unor informații necesare înlăturării unei stări de pericol iminent la adresa vieții, sănătății sau integrității corporale a sa ori a altei persoane;

e) de a solicita informarea unui membru de familie sau a altei persoane desemnate de aceasta cu privire la măsura luată;

f) de a solicita informarea reprezentanților diplomatici ai statului de proveniență, în cazul cetățenilor străini;

g) de a fi consultată de un medic sau, pe propria cheltuială, de medicul indicat de aceasta;

h) de a comunica prin interpret sau prin intermediul unei persoane cu aptitudini de comunicare, în situația în care nu vorbește, nu înțelege limba română, nu se poate exprima sau prezintă handicap auditiv ori surdocecitate.

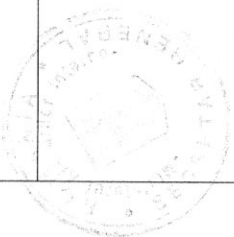
(2) Informarea persoanei, potrivit alin.(1) lit. a), se realizează înainte de a lua măsura conducerii la sediul poliției de frontieră, iar potrivit lit.b), în cel mai scurt timp posibil de la momentul sosirii la sediu. La solicitare, polițistul de frontieră contactează persoanele prevăzute la alin. (1) lit. d) – g). Dreptul prevăzut la alin. (1) lit. h) se asigură la cerere sau din oficiu.

(3) În cazul minorului sau al persoanei lipsite de

		capacitate de exercițiu, polițistul de frontieră are obligația: a) de a informa, cu privire la măsura luată, părinții, tutorele ori alt reprezentant legal sau, dacă niciunul dintre aceștia nu poate fi contactat sau nu se prezintă, autoritatea competentă potrivit legii; b) de a nu lua declarații de la aceasta sau de a nu îi solicita semnarea unor înscrisuri, în lipsa unui reprezentant legal sau a celui al autorității competente, cu excepția comunicării datelor de identificare. (4) Dispozițiile alin. (1) – (3) nu aduc atingere normelor de procedură penală sau celor privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, care se aplică în mod corespunzător.	
45		Art. 27. (1) Persoana condusă la sediul poliției de frontieră, în situațiile prevăzute la art. 27⁴ alin.(1), poate contesta măsura dispusă de polițistul de frontieră, înainte de încetarea acesteia, la șeful ierarhic al polițistului de frontieră. (2) Contestația se depune, în scris, la polițistul de frontieră sau la șeful ierarhic al acestuia. Polițistul de frontieră care primește contestația este obligat să o transmită, de îndată, șefului său ierarhic. La depunerea contestației, persoana condusă la sediul poliției primește o dovadă de primire. (3) Șeful ierarhic al polițistului de frontieră se pronunță cu celeritate, în scris. Înscrisul se	<i>[Text nou introdus, ca urmare a valorificării unor observații formulate în cadrul procedurii de transparență decizională]</i>

		înregistrează în evidențele unității de poliție de frontieră, iar o copie a acestuia se predă persoanei în cauză sau reprezentantului legal. Polițistul de frontieră care primește contestația este obligat să o transmită, de îndată, șefului său ierarhic. (4) În cazul în care constată că nu este necesară menținerea măsurii, șeful ierarhic al polițistului de frontieră are obligația de a permite persoanei să părăsească sediul poliției de frontieră.	
46		Art. 27⁸. (1) Polițistul de frontieră întocmește un proces-verbal în care consemnează motivele conducerii persoanei la sediul poliției de frontieră, măsurile realizate cu această ocazie, modalitatea de exercitare a drepturilor prevăzute la art.27⁶, ca urmare a aducerii la cunoștință, rezultatul controlului corporal, al bagajelor și al vehiculului, dacă a utilizat mijloace de constrângere, prezența unor urme vizibile de violență la momentul legitimării și al finalizării verificărilor, ora inițierii deplasării la sediul poliției de frontieră și finalizării verificării situației persoanei și luării măsurilor legale, precum și, după caz, motivele prelungirii termenului de 8 ore prevăzut la art. 27⁴ alin. (4). (2) Procesul-verbal prevăzut la alin.(1) se înregistrează în evidențele unității de poliție de frontieră și se semnează de polițistul de frontieră și de persoana în cauză sau de reprezentatului legal. O copie a procesului-verbal se predă	A se vedea motivația de la art.32⁸, introdus în Legea nr.218/2002.

		persoanei în cauză sau reprezentantului legal, refuzul semnării sau primirii consemnându-se în cuprinsul documentului.	
47	Art.31 (1) Pentru împiedicarea și neutralizarea acțiunilor agresive ale persoanelor descoperite ca au săvârșit infracțiuni sau contravenții la regimul frontierei de stat ori ca au tulburat ordinea și liniștea publică în zona de competență, acțiuni ce nu au putut fi înlăturate sau anihilate prin utilizarea altor mijloace legale, polițiștii de frontieră pot folosi scuturi de protecție, căști cu vizor, bastoane de cauciuc, bastoane cu energie electrostatică, cătușe, dispozitive cu substanțe iritant-lacrimogene, arme cu glonț de cauciuc, câini de serviciu, precum și alte mijloace de imobilizare care nu pun în pericol viața persoanei și nu îi produc acesteia vătămări corporale grave. (2) Mijloacele prevăzute la alin. (1) pot fi folosite împotriva persoanelor care: a) întreprind acțiuni care pun în pericol integritatea corporală, sănătatea și bunurile altor persoane; b) pun în pericol activitățile ce se desfășoară în punctul de trecere a frontierei de stat; c) ultragiază persoanele cu funcții ce implică exercițiul autorității publice. (3) Folosirea mijloacelor prevăzute la alin. (1) împotriva participanților la acțiunile agresive se va face în mod gradual, după atenționarea prealabilă asupra uzului unor asemenea mijloace	Se abrogă	Se propune abrogarea având în vedere că ipotezele sunt acoperite de textele introduse la art.31¹ și următoarele.

	și după lăsarea timpului necesar pentru încetarea acțiunilor și părăsirea zonei, după caz. (4) Folosirea mijloacelor prevăzute la alin. (1) nu trebuie să depășească nevoile reale pentru împiedicarea sau neutralizarea acțiunilor agresive.		
48	SECȚIUNEA a 3-a Folosirea armamentului	SECȚIUNEA a 3-a Folosirea mijloacelor de constrângere Art. 31¹. (1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, polițistul de frontieră are dreptul să utilizeze mijloace de constrângere, constând în: forța fizică, inclusiv aplicarea unor procedee de autoapărare sau lovituri; cătușe sau alte mijloace care permit imobilizarea membrelor superioare și/sau inferioare, denumite în continuare mijloace de imobilizare; mijloace neletale; arme albe și de foc; mijloace adecvate sau, după caz, vehicule, pentru oprirea forțată, blocarea sau deschiderea unor vehicule ori spații închise în care se găsesc persoane și bunuri, ori pentru înlăturarea unor obstacole. (2) Folosirea mijloacelor de constrângere nu trebuie să depășească, prin intensitate și durată, nevoile reale pentru atingerea scopului intervenției. (3) Folosirea mijloacelor de constrângere încetează de îndată ce scopul intervenției a fost realizat. (4) Folosirea mijloacelor de constrângere se face după avertizarea verbală prealabilă asupra utilizării acestora și după acordarea timpului	A se vedea motivația de la art.32⁹ introdus în Legea nr.218/2002.

		necesar persoanei pentru a se conforma solicitărilor legale ale polițistului de frontieră. În situația unei acțiuni violente iminente îndreptate împotriva polițistului de frontieră sau a altei persoane, mijloacele de constrângere pot fi folosite fără avertizarea verbală prealabilă. (5) Folosirea mijloacelor de constrângere în condițiile și în situațiile prevăzute de lege înlătură caracterul penal al faptei și răspunderea civilă a polițistului de frontieră pentru pagubele produse.	
49		Art. 31². (1) Polițistul de frontieră are dreptul de a folosi forța fizică în scopul înfrângerii rezistenței fizice a persoanei care, fără a folosi violența, se opune ori nu se supune solicitărilor legale ale polițistului de frontieră, potrivit art. 27 alin. (1) lit. n¹) – n³) sau referitoare la: a) conducerea la sediul poliției de frontieră sau al altor organe; b) efectuarea percheziției potrivit normelor de procedură penală, a controlului corporal și al bagajelor persoanei legitimate, precum și a vehiculului utilizat de aceasta; c) aplicarea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare. (2) Polițistul de frontieră are dreptul de a utiliza mijloace adecvate pentru a opri și pătrunde în vehicule sau pentru a pătrunde în orice spații închise în care se află persoana aflată în situațiile prevăzute la alin.(1), în scopul extragerii acesteia.	A se vedea motivația de la art.32¹⁰ introdus în Legea nr.218/2002.

Art. 31³.

(1) Polițistul de frontieră are dreptul de a utiliza **cătușe** sau alte mijloace de imobilizare în scopul împiedicării sau neutralizării acțiunilor violente ale oricărei persoane.

(2) În scopul prevenirii autovătămării persoanei ori apariției unei stări de pericol la adresa vieții, sănătății sau integrității corporale a polițistului de frontieră sau a altei persoane, polițistul de frontieră are dreptul de a utiliza mijloacele prevăzute la alin. (1), dacă:

a) persoana condusă la sediul poliției de frontieră este cunoscută cu un comportament violent la adresa sa, a persoanelor sau bunurilor;

b) persoana condusă la sediul poliției de frontieră a comis sau este suspectă de săvârșirea unei infracțiuni cu violență ori a unor acte de terorism;

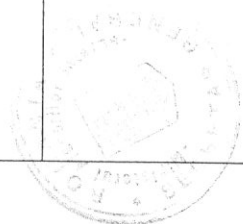
c) persoana a evadat din starea legală de reținere sau deținere ori s-a sustras de la executarea unei măsuri preventive sau a unei pedepse privative de libertate;

d) dotările mijlocului de transport utilizat sau itinerariul de deplasare nu permit adoptarea altor măsuri care să prevină săvârșirea unor acțiuni violente sau fuga;

e) persoana face obiectul unei măsuri privative de libertate dispuse în vederea înlăturării unei stări de pericol pentru ordinea publică.

(3) Dispozițiile legale referitoare la utilizarea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare, prevăzute de reglementările privind executarea

A se vedea motivația de la art.32¹¹ introdus în Legea nr.218/2002.

		pedepselor și a măsurilor privative de libertate, se aplică în mod corespunzător.	
<u>51</u>		Art. 31⁴. Polițistul de frontieră are dreptul de a utiliza bastoane, tonfe, dispozitive cu substanțe iritant-lacrimogene și/sau paralizante, câini de serviciu, scuturi de protecție, căști cu vizor, dispozitive cu electroșocuri, arme neletale cu bile de cauciuc sau alte arme neletale, precum și alte mijloace de imobilizare care nu pun în pericol viața sau nu produc o vătămare corporală gravă, în scopul împiedicării sau neutralizării acțiunilor violente ale persoanei, atunci când: a) utilizarea forței fizice nu a fost sau nu este aptă să producă acest rezultat; b) aceasta intenționează să săvârșească sau săvârșește acțiuni violente cu obiecte, dispozitive, substanțe sau animale ce pot pune în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.	A se vedea motivația de la art.32 ¹² , introdus în Legea nr.218/2002.
<u>52</u>		Art. 31⁵. Polițistul de frontieră este obligat ca, în cel mai scurt timp, să solicite serviciilor specializate acordarea asistenței medicale de urgență persoanelor împotriva cărora au fost utilizate dispozitive cu electroșocuri, persoanelor afectate de utilizarea substanțelor iritant-lacrimogene, precum și persoanelor rănite prin utilizarea mijloacelor de constrângere. De îndată ce va fi posibil, situația se raportează verbal și, ulterior, se	A se vedea motivația de la art.32 ¹³ introdus în Legea nr.218/2002.

		întocmește un proces-verbal.	
53		Art. 31⁶. Se interzice folosirea mijloacelor prevăzute la art. 31 ³ alin. (1) și art. 31 ⁴ împotriva femeilor cu semne vizibile de sarcină, persoanelor cu semne vizibile ale unei dizabilități și copiilor, cu excepția cazurilor în care aceștia înfăptuiesc un atac armat sau în grup, care pune în pericol viața sau integritatea corporală a uneia ori mai multor persoane.	A se vedea motivația de la art.35 din Legea nr.218/2002.
54	Art.32 (1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, polițistul de frontieră poate folosi arme neletale destinate pentru autoapărare, bastoane din cauciuc sau tomfe, bastoane cu energie electrostatică, dispozitive cu substanțe iritant-lacrimogene și paralizante, cătușe, câini de serviciu, precum și alte mijloace de imobilizare care nu pun în pericol viața sau nu produc o vătămare corporală gravă. (2) Folosirea mijloacelor prevăzute la alin. (1) se va face în mod gradual, după avertizarea prealabilă, atunci când timpul permite, asupra utilizării unor asemenea mijloace și acordarea timpului necesar pentru încetarea acțiunilor și conformarea la solicitările legale ale polițistului de frontieră. (3) Folosirea mijloacelor prevăzute la alin. (1) nu trebuie să depășească nevoile reale pentru împiedicarea sau neutralizarea acțiunilor agresive.	Se abrogă	Textul se abrogă având în vedere noua sistematizare a normelor și faptul că ipotezele sunt acoperite de textele art.31 ¹ – 31 ⁴ .

55	Art. 32² (1) Atunci când folosirea altor mijloace de <i>imobilizare sau</i> constrângere nu a dat rezultate, în caz de absolută necesitate, polițistul de frontieră poate face uz de armă în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, în următoarele situații:	Art. 32² (1) Atunci când folosirea altor mijloace de constrângere nu a dat rezultate, în caz de absolută necesitate, polițistul de frontieră poate face uz de armă în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, în următoarele situații:	Intervenția normativă vizează corelarea din perspectiva terminologiei utilizate în economia reglementării.
56		Art. IV. (1) Pentru o perioadă de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului articol, Ministerul Afacerilor Interne, Poliția Română și Poliția de Frontieră Română desfășoară activități de informare a populației cu privire la drepturile și obligațiile persoanelor, drepturile și obligațiile organelor de aplicare a legii, astfel cum rezultă din aplicarea prezentei legi. (2) Informarea prevăzută la alin. (1) se realizează prin intermediul mai multor instrumente și/sau acțiuni specifice, cum ar fi, fără a se limita la acestea, comunicate de presă și informare prin mass-media, postarea informațiilor pe pagina de internet a instituției, organizarea unor acțiuni specifice în trafic, ori cu ocazia executării unor misiuni de ordine publică.	Textul propus instituie o garanție la adresa persoanelor, prin aceea că instituțiile al căror personal intră sub incidența intervențiilor legislative vor fi obligate să aibă un rol activ în a informa populația cu privire la reglementările propuse.
		Art. V. – Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 25 aprilie 2014, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr.61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire	

		socială, a ordinii și liniștii publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 7 februarie 2014, ambele cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se vor republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.	
		Art. VI. Cu excepția art.IV și V, prezenta lege intră în vigoare în termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.	

